

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredno nedelje in praznike. — Inserati: do 30 peti á 2 D, do 100 vrst 2 D 50 p, večji inserati peti vrsta 4 D; notice, poslano, izjave, reklame, predklici beseda 2 D. — Popust po dogovoru. — Inseratni davek posebej. — „Slovenski Narod“ velja letno v Jugoslaviji 240 D, za inozemstvo 420 D

Upravišтво: Knalova ulica št. 5, pritličje. — Telefon št. 304. Uredništvo: Knalova ulica št. 5, I. nadstropje. — Telefon št. 34.

Poština plačana v gotovini.

Med francoskimi krizami

Kriza za krizo pretresa Francijo. Vlada sledi vladni, zbornica jih odslavlja s trmoglavo lahkomišelnostjo. Kakor da ni več niti mož, ki bi znali vrniti politično stabilnost v Francijo.

Finančna kriza tvori ozadje vsega. Francija trpi za posledicah silne vojne, ki je zasekala strašne rane njenemu gospodarstvu. Država je padla ob zaključku vojne velik del svojega teritorija upropaščeno, prebivalstvo v nesreči, domovje razdeljeno, komunikacijska sredstva in z njimi še mnogo drugega v razvalinah. Nemška vojna odškodnina, ki naj bi restavrirala prizadete pokrajine, je bila doslej tako neznatna, da ni bilo kaj začeti z njo. Ali Francija se je kljub temu lotila posla; obnovila je ves svoj severni in severovzhodni teritorij v rekordno kratkem času, a glede vojne odškodnine je morala naposled privoliti v kompromisno rešitev, ki je močno zakasnila pritekanje nemškega denarja.

Tedaj je pričela finančna kriza. Frank je pričel padati. S pomočjo ameriških prijateljev se je padanje sicer ustavilo, toda po daljši pavzi je pričelo znova. Odležišče francoski finančni rešitve iz zagate, se trudijo za rešilno formulo, ki naj odzdravi nesrečo in vrne zopet ravnotežje narodnemu gospodarstvu. Borita pa se dve struji za prevlado, ena, ki je blizu socialističnim, in druga, ki je blizu obstoječemu družabnemu redu in njegovemu pojmovanju socialnih ter denarnih zadev; niti ta pa ne razpolaga s soglašanjem desnega krila francoske politične javnosti. Francoski parlament je razcepljen na preobilico političnih strank in stranic, med katerimi je sicer lahko dobiti večino za razne projekte manjše važnosti, ki se pa morejo je redko zrediti pri reševanju problemov globljega pomena. Ravno reševanje finančne krize je pokazalo vse težave, ki nastanejo v taki politični razcepljenosti za večje, velikopotezneje akcije, kakor je baš finančni sanacijski načrt. Zbornica izbira in izbira, močje stopajo pred njo s svojimi načrti in predlogi, toda ona ostaja nezadovoljna ter kritična in zavrača predloge in načrte po vrsti, kakor se ji prezentirajo.

Ali frank pada pri tem. Pada nevdržno in grozeče. Kakor da se nad Francijo zgrinjajo oni usodni dnevi splošne devalvacije, ki so pred leti zrušili denarno gospodarstvo Nemčije ter ga postavili na popolnoma nove osnove. Ali naj gre res tudi Francija isto pot? Ali ne premore francoska politična arena moža, ki bi znal najti izhod iz situacije? In zbornica, ali se res v njej ne more sestaviti večina, ki bi bila dovolj krepka, kompaktna, da dá oporo takemu možu?

Vesti iz Pariza vzbujajo skepso. Ne verjamemo jim še popolnoma in upamo, da so ipak pretemne. Franciji iskreno želimo, da nas v kratkem razvedri z ugodnimi poročili.

Profesorska imenovanja v Sloveniji

— Beograd, 23. julija. Podpisan je ukaz o številnih izpremembah v profesorski službi po celi državi. Slovenije se tičejo sledeče spremembe: z II. drž. gimnazije v Ljubljani je premeščen na I. drž. gimnazijo g. Alojzij Žitnik, s III. drž. gimnazije na realko v Ljubljani g. Josip Ovsenik, iz Ptujja v Celje dr. Karol Zelenik, iz Murske Sobotne v Maribor dr. Maks Robič, iz Ptujja na I. drž. gimnazijo v Ljubljani g. Anton Sovre.

Seja finančno-ekonomskega komiteta

— Beograd, 23. julija. Danes opoldne se vrši seja ekonomsko-finančnega komiteja ministrov z nastopnim dnevnim redom: 1. odbritev nabavke avtomobilov za rudarske svrhe, 2. izprememba pogodb o izločitvi žit, 3. pogodba o zakupu cinkarne v Celju, 4. referat ministrstva zaobračaja o odkupu vitalnih železnic, 5. dvig sekvestrov s turških posestev v naši državi, 6. dvig sekvestra s posestov Otona Steinbacha, 7. pogodba z društvom »Putnik« radi prodaje železniških kart.

ITALIJANSKI TURISTI NE SMEJO V INOZEMSTVO

— Rim, 23. julija. Italijanska vlada je zabranila izdajanje potnih listov italijanskim turistom, ki žele potovati v inozemstvo. Svoj ukrep utemeljuje vlada s tem, da se z nepotrebnimi inozemskimi potovanji slabi italijanska valuta.

Vlada je definitivno sklenila znižanje plač

Ministrski svet je včeraj odobril načela za redukcijo draginskih doklad. — Podrobnosti izdelajo danes. — Znižanje stopi v veljavo s 1. avgustom in bo znašalo 50—500 Din. — Ogorčenje uradništva.

Beograd, 23. julija. Danes popoldne se vrši seja ministrskega sveta, na kateri bo padla končna odločitev o znižanju uradniških prejemkov. Finančni minister je izjavil novinarjem, da bo tozadevni predlog vsekakor sprejet in da se bo znižanje draginskih dokladov gibal med 3 in 50 %. »Vreme« prinaša verzijo, da bo zmanjšanje veljalo tri mesece in da bo vlada s tem prihranila 100 milijonov dinarjev, ki jih bo vporabila za pomoč poplavljenim krajem. — Ministrsko predsedništvo je prejelo celo vrsto ostrih brzojavnih protestov proti nameravanemu znižanju dohodkov državnega činovništva. Enake proteste sta prejela tudi finančni minister in predsednik Narodne skupščine.

Na koncu včerajšnje seje ministrskega sveta je finančni minister izjavil sledeče: »Moj predlog so razpravljali v celoti, ni pa še gotov v podrobnostih. Na jutrišnji seji bo besedilo tega načrta gotovo.«

Ministrski predsednik Uzunović pa je izjavil: »Načrt je v principu sprejet, jutri bo izdelana stilizacija. Prepričali smo se, da obstoja velika razlika med odgovornim upravljanjem države in demagogijo. Nahajamo se v polnem delu in zato se ne moremo spuščati v polemiko z raznimi slabo in dobro mišljenimi predlogi. Neke dobro mišljeni vodijo k absurdu. Tako n. pr. predlog, naj se ne reducirajo plače činovnikom, nego naj se raje odpuste iz službe nepotrebni činovniki in naj se jim izroči šestmesečna odpravnina. Odkod naj vzamemo toliko denarja? Kakor vidite, se je politični položaj pomiril in stojimo danes pred intenzivnim delom.«

Dr. Ninčić je iz svojih zaupnih fondov oddelil 5 milijonov dinarjev za pomoč poplavljenim krajem. Tudi minister notranjih del Boža Maksimović je sklenil, da pokloni gotovo vsoto za poplavljenost od svojih dispoziციjskih fondov.

Ministrski predsednik Uzunović je dalje izjavil: »Položaj radi poplave je izredno težak. Nimamo denarja. Trudimo se, da zberemo sredstva, pazimo pa tudi na to, da preveč ne udarimo državnih činovnikov.«

Nespremenjena politična situacija

Maksimovićev odposlanec Pašiću. — Nadaljevanje borbe med beogradskimi radikali. — Nove vesti o vstopu davidovićevcev v vlado.

— Beograd, 23. julija. Danes zvečer odputuje v Karlove Vary poslanec dr. Leovac kot poseben odposlanec notranjega ministra Bože Maksimovića, da obrazloži Pašiću politični položaj, zlasti pa razmere v beogradski občini. V nasprotju s prejšnjimi vestmi se povrne Pašić iz inozemstva še le po končanih občinskih volitvah.

Narodni poslanec Besarabić, ki je ob enem kmet beogradske občine, je izjavil vašemu dopisniku, da je zahteval s svojimi prijatelji od ministra notranjih del, naj odstopi g. Bobića z mesta upravnika občine, ker da škodi občinskim interesom.

Minister agrarne reforme dr. Šibenik je obvestil predsednika vlade Uzunovića, da je izdal končni zakonski načrt o agrarni reformi v Dalmaciji, ki ga predloži današnji popoldanski seji ministrskega sveta.

Narodni poslanec Kirinović se je zgledil pri predsedniku vlade in mu poročal o položaju v Južni Srbiji. Zlasti o ubojstvu novinarja Hadžipopovića. Uzunović je od svoje strani obvestil poslanca Kirinovića,

Bivši minister saobračaja Anta Rađević je izročil ministru financ in ministru poljedelstva g. Puclju interpelacijo, v kateri vprašuje, zakaj se ne proži pomoč poplavljenim krajem okoli Cacka.

— Beograd, 23. julija. Na včerajšnji popoldanski seji ministrskega sveta je bil definitivno sprejet predlog finančnega ministra, ki se nanaša na znižanje uradniških prejemkov. Po tem projektu so vsi državni uradniki razdeljeni slično kot pri draginskih dokladah na kategorije in skupine. Redukcijski odstotek je izračunjen v razmerju nižjih skupin višjih kategorij in višjih skupin nižjih kategorij. Več takih skupin je združenih v eno in potem odrejen odstotek znižanja, ki bo znašal pri nižjih uradnikih 3% in se stopnjuje do 30 %. Znižanje se nanaša tudi na vse honorarje in tantijeme, ki pa se znižajo za večji odstotek; pač pa se znižanje ne nanaša tudi na rodbinske doklade, ki ostanejo torej nedotaknjeni.

Po tem vladnem načrtu bo nižjim uradnikom in uslužbencem, ki imajo mesečno do 2000 Din dohodkov, odrgano približno 50 Din, docim znasa znižanje pri višjih uradnikih 400 do 500 Din mesečno. Najkrvivejša pa je dolobča, da se znižajo tudi doklade onim državnim vpokojencem, ki so vpokojeni po starem zakonu. Starovsedenci (kronski penzionisti), ki so se doslej že leta in leta borili za izboljšanje svojega bednega položaja, bodo s tem hado prizadeti. Lansko leto so jim odvzeli stanarino, sedaj pa jim znižajo torej še draginske doklade!

Vlada je ta načrt na svoji včerajšnji seji definitivno sprejela in je bil finančni minister pooblaščen, da izdela definitivno stilizacijo te naredbe. Znižanje stopi v veljavo s 1. avgustom.

Na ponovne proteste uradniških organizacij se je v vladnih krogih sicer zadrževalo, da bo to znižanje trajalo samo pol leta ali dve leti eno leto, izgleda pa, da ima vlada namero, izvesti definitivno redukcijo uradniških prejemkov. Pri sestavi novega proračuna je dal finančni minister vsem ostalim ministrstvom direktive, naj to znižanje v polni meri vpoštevajo.

da je vlada že ukrenila potrebne energične korake, da se napravi konec akciji makedonskega komiteja.

Pavle Radić je podal novinarjem izjavo, v kateri potrjuje, da bo HSS ostala na liniji dosedanje politike sporazuma in na stališču lojalnega sodelovanja z radikalno stranko do skrajnosti.

»Politički Glasnik« prinaša pod naslovom »Tretji član koalicijskega članek, v katerem svetuje Uzunović vladi, naj bi se razširila v tretjo stranko, ki se nahaja na isti politični liniji, to je na politiki plemenitega mira in sodelovanja. Mišljeno je Davidovićeva skupina, s katere pomočjo bi razpolagala vlada v Narodni skupščini z zanesljivo večino in bi bila prosta vseh osebnih interesov profesionalnih politikov. Ako vlaga g. Uzunovića tega ne stori, bo konec koncev morala podoči spletak svojih starih in tajnih protivnikov. Na drugem mestu trdi »Politički Glasnik«, da ima ta kombinacija svojega nasprotnika v Stepanu Radiću, ki se protivi sodelovanju z demokrati.

način iskati sredstva za pomoč.

Nato so govorili še dr. Benković, inž. Ribić, poštni inspektor Belak in zastopnik železničarjev Borkač, ki so vsi ostro kritizirali postopanje vlade in protestirali proti nameravanemu znižanju dohodkov državnih uslužbencev. Dr. Rosandić je v imenu akademskih uradnikov kritiziral redukcijo doklad ter naglasil, da današnja vlada nima smisla za bedo in težnje uradništva in naroda, temveč skrbi le za svoje lastne interese.

Končno je bila sprejeta soglasno sledeča resolucija: »Najodločnejše protestiramo proti vsakemu znižanju naših prejemkov, ker bi to pomenilo našo ekonomsko in moralno propast. Nasprotno pa najodločnejše zahtevamo, da se nam izplačajo zaostanki in razlike, ki nam jih dolguje država že tri leta.«

Dunav zopet narašča

Po poročilih iz poplavljenih pokrajin prihaja nov večji val Dunava. — Resno ogrožanje Novega Sada. — Po ostali državi vode padajo.

— Beograd, 23. julija. Današnji listi poročajo, da se je stanje v poplavljenih pokrajinah poslabšalo in da je sedaj tudi Novi Sad zopet v resni veliki nevarnosti. Dunav je narasel do sinoči za 17 cm. Na več krajih Vojvodine so se utrgali oblaki.

— Beograd, 23. julija. Dunav je začel tekom včerajšnjega dne zopet naraščati. Pri Pasavi se je zvišal vodostaj za 13 cm, pri Vukovaru za 34 cm, pri Palanki za 32, pri Novem Sadu za 13 in pri Zemunu za 2 cm. Nasprotno pa je Dunav pri Dunaju padel za 25 cm, pri Pančevu in Smederevu pa za 2 cm.

Sava je pri Brčkem narasla za 4 cm, povsod drugod pa pada. Pri Sisku je tekom včerajšnjega dne padla za 63 cm, pri Zagrebu za 12 cm.

Drava je pri Mariboru nekoliko narasla, v ostalem toku pa nazaduje. Tisa je pri Tokaju narasla za 10 cm, v

vseh ostalih krajih pa pada. Kupa, Una, Vrbas in Bosna povsod padajo.

— Novi Sad, 23. julija. Dunav je začel pri Novem Sadu ponovno naraščati. Izgleda, da se bliža našim krajem nov večji val, ki je brzokone posledica zadnjih večjih nalivov v Nemčiji in Gornji Avstriji. Zjutraj je znašal vodostaj Dunava 619, a proti poldnevju že 626 cm. Stori se vsi potrebni koraki, da se prepreči nevarnost nadaljne poplave.

— Šabac, 23. julija. Sava v Mačvi naglo pada. Voda, ki je poplavlila mnogo vasi in polja, se hitro odteka. Ljudstvo se polagoma vrača na svoje domove, ki jih je moralo poprej evakuirati. Poplavi pa se sedaj pridružuje drugo zlo. V skoraj vseh poplavljenih pokrajinah se pojavlja pomanjkanje živeža, ker je voda uničila vse zaloge.

Včerašnji naval neviht po vsej državi

Včerašnja nevihta ni razsajala le v Sloveniji, ampak je še huje udarila ostale pokrajine. — Velika škoda po si'ni toči. — Prelomi oblakov v Srbiji.

— Beograd, 23. julija. V Srbiji je zaviadalo včeraj nenavadno mrzlo vreme. Prejšnjo noč je po vsej Srbiji divjala grozna nevihta. Med gromom je padala debela toča, ki je zlasti v Južni Srbiji povzročila obilo škoda. V Beogradu je nastal prav občuten mraz. Domneva se, da je ta mraz v zvezi z nenavadno gostoto toče, ki je padala prejšnjo noč. Ljudstvo je zbežano in se boji nadaljnjih poplav.

— Kumanovo, 23. julija. Včera popoldne je razsajala nad Kumanovom in v okolici silna nevihta. Padala je debela toča, ki je ponekod dosegla velikost kokošjega jajca. Škoda je nepregledna. Sedem vasi je vsled trajnega deževja popolnoma porušeni. Polje pridelki so dobesedno vsi uničeni. Veliko škoda je povzročila nevihta tudi pri živini. Od strele je bilo ubitih mnogo ovac, a nekaj živine je utonilo v naraslih vodah. Najstarejši ljudje ne pomnijo tako silne in debele toče, kot je sedaj zaporedoma padala v zadnjih dneh.

— Karlovac, 23. julija. Včera popoldne se je vtila nad Karlovcem in okolico strašna nevihta. Popoldne je bilo nebo še vedro in jasno in nihče ni niti sanjal, da bi ta dan

mogel prinesiti take vremenske spremembe. Med strašnim nalivom se je vsula debela toča, ki je uničila polja, sadovnjake in vinograde. Toča je dosegla velikost debelih orehrov in je razbila vse, kamor je padla. Škoda je ogromna.

— Vrnjačka Banja, 23. julija. Včera popoldne je prišlo nad okolico do preloma oblakov. Med strahovito nevihto se je vsula tudi toča, ki je napravila obilo škoda. Vrnjačka reka je narasla ter prestopila bregove in poplavlja vse tople in mrzle vrelce v kopalnici. Voda je odnesla tri manjše mostove ter porušila veliki zidani most na potu v Kruševac. Zelo težko je prizadet tudi trstenički srez. Ves promet je ukinjen. V Kruševcu je voda poplavlila del mesta, porušila več tovarni in deloma poplavlila tudi železniško progo, tako da je promet ukinjen. Veliki župan je zaprosil za vojaško pomoč.

— Maribor, 23. julija. Nad Mariborom in Ptujskim poljem je včeraj popold. zopet divjala huda nevihta, ki je mahoma napolnila potoke in povzročila na polju veliko škodo. Med nevihto je padala debela toča, ki je ponekod sadno drevje dobesedno oklestila. Nevihta je trajala nad eno uro.

Poincare — diktator Francije

Poincare je zopet najpopularnejši politik. — Vlado sestavi še danes. — Javnost zahteva, da za vsako ceno sanira francoske finance, ako ne s parlamentom, pa brez njega.

— Pariz, 23. julija. Vest, da je Poincare sprejel od predsednika republike mu ponudeni mandat za sestavo nove vlade, je radostno odjeknila v vsej javnosti. Nedavno je bila še ogromna večina prebivalstva orijentirana na levo in Herriot je bil ljubljeneц vseh. Čez noč je katastrofa franka spremenila situacijo; ljudje so izgubili vero v socialistične stranke in že tudi v sam parlamentarizem. Mnogič stavijo danes vse nade v Poincareja, od katerega upajo, da bo z beležno roko, ki se je tako dobro uveljavila med vojno, naredil red tudi sedaj. Smatra se, da bo pod silnim pritiskom razmer dobil Poincare večino tudi v parlamentu. Ako pa se to ne posreči, je splošno mnenje, da Poincare ne bo odstopil, ampak brez parlamenta izvedel vse potrebno za rešitev francoske valute in francoskega narodnega gospodarstva.

— Pariz, 23. julija. Iz vseh krajev Francije prihajajo vesti o paniki, ki je izbruhnila radi katastrofalnega padca francoske valute in dosegla višek v Parizu. Vrš se splošna razprodaja vseh zalog. Pred bankami se zbirajo ogromne mase rentnikov, ki dvigajo svoje vloge, da še pravočasno nakupijo zdrave valute ali vsaj blago.

Včera zvečer je designirani ministrski predsednik Poincare odšel k predsedniku republike Doumergue ter mu poročal o poteku svoje misije. Pogajanja za novo vlado so zaključena. Pri odhodu iz Elizeja je Poincare izjavil novinarjem, da sestavi danes dopolno novo vlado, v kateri računa na sodelovanje Barthouja, Brianda in Sarrauta.

— Pariz, 23. julija. Listi komentirajo dogodka zadnjih dni ter valijo ve-

činoma krivdo za dogodka na bivšega ministrskega predsednika Herriota. Pritisk javnega mnenja v prilog Poincareja je jako močan, da so skoraj izključena nadaljnja izmenadjenja. Listi napovedujejo sledeče novo ministrstvo: predsedstvo in finance: Poincare, zunanje zadeve: Briand, pravosodje in Alzacija-Lorena: Barthou, notranje zadeve: Sarraut, vojno: Painleve, mornarico: Leigues. Kot zastopnika zmernih elementov se navajata Louis Marin in Bokanowski.

Bivši ministrski predsednik Herriot je prišel ob vso popularnost. Levičarske stranke so izgubile na svoji moči. V parlamentu se pričakuje popola preobrat.

SLOVENSKI GLADOVALNI UMETNIK V BEOGRADU

— Beograd, 23. julija. Na policijski direktoriji se je zglasil 28letni Slovenec Maks Pihl, ki je zaprosil za dovoljenje, da bi snel v kaki beogradski restavraciji gladovati v stekleni omari 35 dni. Policija je njegovo prošnjo odbila.

Borzna poročila.

ZAGREBSKA BORZA.

Devize: Dunaj 799.25, 803.25, London 181.90, 183.10, London 275.05, 276.25, Newyork 56.45, 56.75, Pariz 127, 129, Cij 10.943, 10.988.

INOZEMSKE BORZE.

— Curih: Beograd 9.11, Pariz 11.725, Milan 16.75, Praga 15.30, Dunaj 73.03. — Trst: Beograd 54.25—54—75, Pariz 69—70, London 149.70—150.20, Newyork 30.80—30.30.90, Praga 91—91.50, Curih 435 do 438, Dunaj 596 598.50

Nesmiselno in škodljivo monopoliziranje

V šolah se bodo smeli rabiti le zvezki in tiskovine, natisnjene od državne tiskarne. — Hud udarec za naše gospodarstvo in starše šolskih otrok.

Naša monopolna uprava ima posebno veselje, če more na kak predmet položiti svoje razsežne roke. Ako bo šlo še par let tako naprej, kmalu ne bo več trgovcev, ker bo vse stvari smela prodajati le še monopolna uprava. Danes imamo monopol že na vžigalce, petroleje, sol, cigaretno papirke, in kdo ve kaj še vse.

Temu splošnemu monopoliziranju se je sedaj pridružil tudi še ministrstvo prosvete. Nič ne rečemo, ako že za šolske knjige uvede v svojo ložje kontrole monopol, toda korak prosvetnega ministrstva, ki je preko noči uvedlo monopol tudi na šolske zvezke in druge slične šolske potrebščine, je vzbudil oster odpor v vseh onih gospodarskih panogah, ki se bavijo z izdelavo in prodajo teh potrebščin in tudi odpor vse javnosti. Ta korak pomeni za vse starše, ki imajo šoloobvezne otroke, uvedbo nekega posebnega davka, za trgovce pa, ki prodajajo in izdelujejo šolske potrebščine, odjedanje tega itak minimalnega dobička.

Namera prosvetnega ministrstva ni nova. O tem se je govorilo že pred enim letom, vendar pa je zadeva na takratni protest gospodarskih organizacij zaspala. Sedaj pa je ministrstvo kar čez noč izvedlo in s tem prizadelo trgovcem večjo škodo, kakor pa se na prvi pogled dozdeva. Baš sedaj je sezona za izdelavo zvezkov in drugih šolskih potrebščin, ki morajo biti o priletu šolskega leta že na trgu. Večina v poštev prihajajočih podjetij je svoje zaloge že izpopolnila ali vsaj nabavila potrebno blago za izdelavo. Ker pa smejo po odredbi ministrstva uporabljati v prihodnjem šolskem letu

samo zvezke, ki jih je izdalo ministrstvo in izdelala državna tiskarna, tega blaga trgovci seveda ne bodo mogli več razprodati! Kdo jim povrne škodo, ki je v času vladajoče gospodarske krize tem občutnejša?

In še več! Mnogo podjetij bo moralo skriti obrate in delavstvo odpustiti. To pomeni povečanje že itak velike brezposelnosti, ker je izven vsakega dvoma, da državna tiskarna tega odpustitvenega osobja ne bo zaposlila. In končni efekt tega brezglavega početja se bo poznal na žepih staršev, ki bodo morali monopolizirane zvezke dražje plačevati, ter indirektno kriti tudi izpadek davka, ki so ga dosedanja izkušnja uči, da čisto ni nikjer dobiti tiskovin, ki jih založi državna tiskarna. Kot primer naj navedemo le dva slučaja: V Mariboru pred meseci niso mogli izdati potnih listov, ker je vsa zaloga pošla, tiskarna pa ni pravočasno natisnila novih. Drug slučaj se je pripetil z živinskimi potnimi listi. Takih slučajev je v praksi vse polno!

In končno: komu bo to v korist? Državi brez dvoma ne, vsem drugim pa prinese ta korak prosvetnega ministrstva le škodo! Zato bi bilo edino umestno, da prosvetno ministrstvo svoj odlok še pravočasno prekliče in prepreči nadaljnje zmede. Dolžnost države bi pač bila, da domačo industrijo podpira in pospešuje, ne pa da jo sama uničuje in na ta način zmanjšuje davčno moč države same!

Dogodki križem Jugoslavije

Kako je norec vlekel pametne. — Iz žalosti nad izgubo žene v smrt. — Tihotapska afera v Vojvodini.

Nedavno je pobegnil iz umobolnice na Studencu neki Ivan Kručenek, rodom Ukrajinec. Dolgo ga niso mogli najti, te dni pa so ga hrvatske oblasti prijele, ker je — varal ljudi in se izdajal za barona Korjenko. Njegove prevare so bile čisto posebne vrste. Oskodovan pri tem sicer ni bil nihče, pač pa so imeli oni, ki so mu nasledili, dolge poti in razne neprilike. Hodil je po seših v zakreških okolici ter se izdajal za bogatega barona Korjenko. Ljudem je pripovedoval, da je trenutno zabredel v strašne zadrege. Napisal je pismo ter obljubil ljudem visoke nagrade in lepe službe, ako zanesejo to pismo njegovi materi, ki ga pričakuje v hotelu »K Rodi« v Palanki. Seveda so te sijajne obljube marsikoga zvalile, da se je podal na dolgo pot, če tudi na lastne stroške. Saj je bilo v pismu pisano, naj izroči mami donosalec pisma to in to nagrado ter pošlje sinu toliko in toliko tisoč dinarjev. Seveda so pa ljudje zaman iskali označeni hotel in o kakih baronih Korjenko sploh nihče ni vedel. Nekateri teh prenašalcev pisem je celo orožništvo zaprlo, ker se jim je povpraševanje po neznani baronici zdelo sumljivo. Ko so se potem ti prevaranci ogorčeni vračali domov, je dozdevni baron seveda že davno izginil. In tako je postal celo vrsto ljudi v Palanki, Virovitici in drugam. Se le, ko so se prijave na policiji neprestano množile, so začeli zasledovati neznanega lopova, v katerem so sumili kakega svetovnega pustolovca. Res so ga našli, a izkazalo se je, da za svoja dejanja ni odgovoren, ker je umobolnen. Vsekakor pa je

značilno, da se je slabomnemu človeku, posrečilo prevarati ljudi, ki se ponasajo z zdravo pametjo!

V okolici Zagreba so včeraj našli obešenega v nekem gozdu 58-letnega sedlarskega pomočnika Franca Scholza. Scholz, ki je rodom z Dunaja, je bil že več desetletij zaposlen v Zagrebu in je s svojo ženo jako srečno življal. Lansko leto pa mu je žena nenadoma umrla. Ženina smrt je Scholza tako potrla, da je hodil več mesecev tih in otožen okrog. Nazadnje je izgledalo, da se je potolažil. Nastanil se je pri neki ženski, a kmalu se ga je zopet lotila melanholija. V tovarni »Sljeme«, kjer je bil zaposlen kot poslovodja, je vedno pravil svojim tovarišem, da se bo obesil ter je nosil vedno pri sebi vrvi. Pred kakimi 14 dnevi je izostal od dela ter začel popivati. Razprodal je tudi vse svoje pohištvo, gospodinjji pa je izjavil, da se vrne na Dunaj. Pred par dnevi so ga videli še na pokopališču na grobu žene, potem je brez sledu izginil. Kakor se je sedaj izkazalo, je svojo namero izvršil in šel za svojo ženo v smrt. Scholzova tragična smrt je vzbudila splošno sočutje. V tovarni je bil priljubljen in na glasu kot priden delavec.

V Somboru so te dni odkrili veliko tihotapsko afero. Ze dalje časa so opazovali obmejni organi neko gospo Mezei, ki je po večkrat na mesec potovala na Madžarsko in se vsakokrat v večjo priljago vračala preko Aranjelovca nazaj. Dne 14. t. m. je zopet prišla preko meje ter pripeljala s seboj dve veliki košari, teški nad 200 kg. V

Senti je košare poslala v Novi Sad na naslov trgovca Weiss. Somborska carinarna je poslala za njo svojega uradnika, ki je ugotovil, da je košare sprejel res Weiss. V košarah se je nahajala najfinjša svila in razne dragocene čipke. Tekom preiskave se je ugotovilo, da ima ta tvrdka, ki je je filijalka neke dunajske centrale, obsežno razpredeno tihotapsko družbo, ki ji dovažala blago preko madžarske meje ter nato zalaga mnogo trgovcev v raznih hrvatskih mestih. Čim je Mezei doznala, da jo zasledujejo, se je zastrupila z morijem. Oddana je bila v bolnico, kjer so njeno nakano preprečili in te dni so jo izročili v sodne zapore. V afero je zapletenih več uglednih trgovcev in par železniških uradnikov, ki so ji šli pri prevažanju blaga preko meje na roko. Škodo, ki jo je utrpela država na carini, cenijo na 1 milijon dinarjev.

Napisi na ploščah prevlečeni s radiotinkturo, morejo se čitati tudi ponoči. En primer:

Iz ljubljanske kronike

Tatvine premoга. — Mica Kovačeva. — Neznani utopljenec.

Ljubljana, 23. julija.

Železniško skladišče premoга ob Dunajski cesti še vedno smatrajo nekateri kot najbolj pripravnega za nabavo zastojarske kurjave. Danes ponoči sta se v tihotapili zopet dve ženski iz Siške za ograjo ter v tomi napolnili s premogom vsaka svojo vrečo. Pozneje na cesti, ko sta se vračali z bremenom domov, pa sta imeli smolo. Ker sta se poskušali strahniku na cesti na Gorjensko železnico skriti v neki temni kot, ju je seveda zasledoval in ju vprašal, kaj nosita. Tedaj je nastala taka zadrega, da sploh nista prišli do besed, marveč sta vreči odvrli, da se je premoг izsil. Morali pa sta ga spraviti zopet v vreči ter ga odnesti nazaj na staro mesto. Zagovarjati se bosta morali radi tega tudi pred sodiščem.

Večeren sprehod si je privoščil sinoči po mestu bivši finančni podpredsednik France G., ki pa je že dolgo časa brezposeln ter si je medtem nakopal na vest že najrazličnejše grehe. Tekom dneva se je potepal po mestnem logu in premišljeval o svoji žalostni preteklosti, ki ima že toliko madežev, zamislil se je morda tudi v bodočnost, slednjič pa ga je jela skrbeti najbolj sedanost, na katero ga je izredno vztrajno opominjal želedec. Ko se je zmrznilo, je izginil v mesto in krenil najpoprej v škofovo klet, kjer si je privoščil nekaj četrtink vina in kar dve klobasi. Poslovil pa se je v ugodnem trenutku »po francosko« in begal po manj razsvetljenih ulicah zopet par ur. Okrog 23. pa se je domislil, da lahko pogleda še »K Nacetu« na Kette-Murnovi cesti, kjer se je tudi pošteno okrepčal, naka je v ugodnem trenutku izginil kot Mica Kovačeva.

Noč je prešpal pod nekim kozolcem na Ljubljanskem polju, danes zjutraj pa se je vrnil zopet v mesto, kjer pa ga je zalotila usoda v osebi gostilničarja, ki ga je prejšnji večer ogoljufal. Srečala sta se ravno pred sodiščem in brž je držal moža v kleščah stražnik.

«Zdaj bo pa zajtrk, kosilo in večerja!« je vzklil France skoro nekam vesel, ko je korakal na policijo, da se tam dogovore še natančneje o njegovi preskrbi.

V četrtek dopoldne so potegnili iz Sava pod kolodvorom v Zagorju neznanega okrog 40 letnega utopljenca. Neznane, ki je šel v vodo brčkone prostovoljno, ali pa je morda padel v Savo po nesreči, je srednje krepke postave, oblečen v sive hlače, enak telovnik in suknjič ter obut v črne čevlje na zadrgo. Pri njem se ni našlo prevrnjenih papirjev, iz katerih bi bilo možno dognati njegovo identiteto.

Vojna proti kobilicam

Dočim pestijo letos Evropo vremenske katastrofe, trpi Rusija pod čisto drugimi nadlogami. Vremenske razmere so tamkaj ugodnejše nego pri nas, zato pa so se v naravnost nepopisnem številu pojavile kobilice, ki groze posebno nekaterim južnim okrožjem in zoper katere je organizirala sovjetska vlada celo svojo armado.

Okrožja Salsk, Stavropol in Ter so po rojih kobilic tako hudo prizadeta, da je bila boljševiška vlada primorana poslužiti se izjemnega stanja ter mu postaviti za vodstvo poseben triumvirat, ki bo skrbel, da se dežela očisti kobilic. Boj zoper kobilice se vrši s pomočjo vojaških čet, kavaleristov, pešcev in celo z letali. Vsi delavci v teh gubernijah morajo biti brezopojno na razpolago triumviratu, ki se redno trikrat na dan sestane in ukrepa o potrebnih korakih. Tudi pošta in brzojavi se morata triumviratu pokoriti in telegrami z značko »Kobilice« imajo prednost pred vsemi drugimi brzojavnimi obvestili.

Poročila pravijo, da se nadloga kobilic še nikoli ni pojavila v takih množinah, kakor letos, radi česar se Rusija upravičeno boji za svojo žetev. Poizvedovalne patrulje so n. pr. ugotovile, da se pomika proti Stavropolu 6 in pol kilometra dolg roj kobilic, ki preti uničiti vso letino. Vlada je radi tega pozvala iz Dagestana cel oddelke zračnega brodograja, ki ima namen uničiti roj s strupenimi plini. V službi pobijanja kobilic pa ni samo sovjetska vojska in zračno brodograje, temveč morajo pomagati tudi vse meteorološke postaje, ki so za svoja poročila posebno odgovorne.

Beležnica

KOLENDAR.

Danes: petek, 23. julija 1926; katoličani: Apolinar; pravoslavni: 10. julija 1926; 45 mučenikov nikopoljskih; muslimani: 12. moharema 1345; židje: 12. aba 5686.

Jutri: sobota, 24. julija 1926; katoličani: Kristina; pravoslavni: 11. julija 1926; Eufemija in Olga; muslimani: 13. moharema 1345; židje: 13. aba 5686.

DANASNJE PRIREDITVE.

Kino Matica: Goljat. — Ljubljanski dvor: Greh ali 100 milijonov frankov.

DEZURNE LEKARNE.

Danes: Piccoli, Dunajska cesta 6; Baškarčič, Karlovska cesta 2.

Jutri: Bahovec, Jurčičev trg 2; Ustar, Sv. Petra cesta 78; Jošt, Spodnja Siška, Ceslovska cesta.

Sončne zaide danes ob 19.38 in vzide jutri ob 4.35. — Mesec vzide danes ob 18.17 in zaide ob 2.24, jutri vzide ob 19.17 in zaide ob 3.21.

Slepomišenje

Finančni minister je sestavil in novinarjem obrazložil velikopotezen načrt za reorganizacijo naše uprave v finančnem pogledu. Med drugim je najavil, da se bodo izpraznjena službena mesta izpopolnjevala v prvi vrsti z upokojenci, ki so še delazmožni. Ni ga v državi, ki bi te namere ne pozdravil z veseljem.

Kako resno pa misli vlada, nam kaže vsak dan, ko neprestano prihajajo vesti o vedno novih neprostovoljnih vpokojitvah. Tekom enega meseca je prosvetno ministrstvo vpokojilo od treh kar dva oblastna prosvetna inspektorja pri ljubljanskem velikem županu. Oba sta še v najlepših letih, oba priznana strokovnjaka in nobeden še nima polne službene dobe...

Kdo še veruje v resne namere naše vlade?

Železniška nesreča pri Celovcu. Včeraj dopoldne je pri Celovcu brzovlak, ki je šel odhajal v smeri proti Dunaju, zavozil na križišču s cesto v velik tovarni avtomobil špedicijske tvrdke Künstl. Stroj je bil pri tem ves zdrobljen, oba voznika pa tako težko poškodovana, da bosta skoraj gotovo podlegla dobljenim ranam. Poškodovan je bil tudi brzovlak, pri katerem je odpovedala avtomatična zavora. Moral se je zato vrniti na postajo in čakati celotno uro, da so ga popravili.

Dnevi smeha in zabave

Najboljši komik sveta, imenitni človek, ki se nikoli ne smeje

BUSTER KEATON

v svoji originalni burki

„Moderni David in Golijat“

Smeš brez kraja in konca — Sijajni Buster zopet zmagovalce situacije in srečni ženin — Najboljša burka te seže. Če želite obilo smeha hitite danes ob 4., pol 6., pol 8. in 9.

v najlepši Kino v Sloveniji, v

ELITNI KINO MATICA,

P. Ripson:

18

„Na pragu smrti“

Kinoroman.

Mr. Grant, rešili ste mi enkrat življenje in zato vam hočem odkriti povedati, kako je stvar. Ni Pool tisti, ki mi je brzojavil, temveč eden njegove tople, ki je ljub dečko in katerega sem imela včasih prav rada. V njegovem naročju sem večkrat pozabila na surovo obnašanje Poola napram meni. Nihče drugi mi ni mogel poslati te brzojavke kakor on, ker ve, da se hočem nad Poolom maščevati, in upa, da se morda na ta način zopet snideva v Londonu. Mr. Grant, vem, da tudi vi iščete Poola, ker ste mnenja, da se nahaja v njegovih rokah skrivnostno bodalo, ki ga neobhodno rabite. Skupne cilje imava, zaveznika sva, skupno se bova borila proti sovražniku!

Pri teh besedah je z zapeljivim zasmehom pogledala Granta in se skušala tesno priti k njemu. Toda ta jo je s hladno kretnjo porinil od sebe rekoč:

»Oho, gospodična Nelly, o meni se pa precej motite. Res je sicer, do gotove meje imava skupne cilje; to je pa tudi vse. Bodite jutri ob tem času zopet tukaj in potem govoriva naprej. Sedaj imam druge opravke. Dovolite samo, da si prepisem naslov.«

Vzel je svojo beležnico iz žepa in vanjo prepisal Poolov londonski naslov, potem pa je vrnil brzojavko Nelly in odšel.

Stopil je najprej v banko, kjer je imel naložen večji znesek in dvignil nekaj denarja, ki ga je rabil, da izroči nekaj na račun dr. Petersonu in da nakupi dopoldne z Elizjo obleke in drugih

potrebnih stvari. Nato se je odpeljal nazaj v sanatorij, kjer je bil točno ob eni, kakor je bil Elizji obljubil.

Ko ga je njegova zaročenka ugleдалa, je veselja zardela, saj je bil Grant zanj sence, sreča, življenje.

»O, moj Eddie, kako sem srečna, da si se vrnil. Moji živci so popolnoma razdrpani. Ves čas tvoje odsotnosti sem bila tako nervozna in razburjena, da mi ni bilo nič kaj jasno v glavi. Saj veš, da sem bila bolna, težko bolna, tako, da si niti ne upam misliti nazaj, kaj se je vse godilo z menoj in kam me je zanesla usoda. Imam samo eno veliko prirčno željo in ta je, zapustiti to proketo deželo, kjer sem doživela toliko gorja, in vrniti se nazaj domov. Eddie, samo domov, domov!... Jaz sem boli bolna od domotožja, kakor od vsega drugega. Res je lepo tukaj v sanatoriju, ljudje so prijazni z menoj in postrežljivi in dr. Peterson je zdravnik, ki je gotovo kot nalašč zame. Toda, Eddie, tukaj ne bom nikoli ozdravela. Saj veš, da sem živčno bolna in pri taki bolezniji je treba, da ima bolnik vse, česar požel. Boš videl, jaz bom takoj zdrava, ko bova spet stopila na paparnov grad in tam pričela srečno življenje. Obljubiti mi moraš, da me potem nikoli, nikoli več ne boš zapustil.«

»Obljubljam ti, moje ubogo, drago dete,« je dejal Eddie, ki so ga te besede kar v srce zabolele in je komaj zadrževal solze. Krepki in energični sportnik jeklenih živcev je imel mehko, rahločutno srce, kar mu na zunaj marsikdo ne bi bil prisodil.

Šla sta na vrt, kjer je bil dal dr. Peterson zanje pogniti posebno mizo srednjega zelenja z razgledom na morje. Kuhnja in postrežba je bila res prvovrstna. Grant je bil izborne volje. Sam

je serviral Elizji in ji polagal najlepše in najtežnje kose na krožnik. Zdravnik mu je rekel, da mora Elizza zelo mnogo jesti, da si opomore, kajti razen bolnih živcev je bila postala tudi silno slabokrvna.

Po kosilu sta se par minut šetala po vrtu, potem je spremil Elizza nazaj v njeno sobo, da se malo vleže.

Elizja, ki k sreči ni izgubila svojega teka, je takoj zaspala. Grant pa je nemirno hodil po svoji sobi semtertja, kajti ni se mogel odločiti, ali naj z Elizzo res čimprej odpotuje v Anglijo in še le nato zasleduje zločince ter jim odvzame skrivnostno bodalo, ali jo pa naj vendarle pusti nekaj časa v sanatoriju in med tem uredi zadevo z bodalom. Še tretji načrt je bil upoštevanja vreden: poslati Elizzo v varstvo dobrega znanca v Anglijo in se pozneje peljati za njo. Vsekakor je bilo potrebno, da se še enkrat sestane z Nelly in da skuša čim največ zvedeti od te ženske. Zato je sklenil da reče Elizji, da mora vse naslednji dan prebiti v mestu, da uredi razne zadeve pred odhodom, da se pa potem vrne in skupno odpotujeta v Evropo.

Ko se je Elizza zbudila in ko sta pojužinala, je naročil avto in odpeljala sta se skupaj v mesto ter nakupila za Elizzo vse, kar je rabila za toaleto in za potovanje.

Naslednje jutro pa se je sam odpeljal v mesto, da govori še enkrat z Nelly.

10. POGlavJE.

Novi zapletljaji.

V Poolovi vili je Grant našel Nelly, ki ga je že pričakovala, in vprašal jo je, kaj misli storiti sedaj.

»Nič drugega,« je dejala. »kakor

odpotovati v London, kjer se hočem maščevati nad Poolom... ali pa tudi ne. Bom že videla, kako stojijo stvari zame.«

Iz teh besed je Grant razvidel, da ima opravka s popolnoma propalo žensko, ki bi kljub temu, da jo je Pool zavrgel, morda vendar le zopet hotela z njim živeti. Ko sta se tako pogovarjala, so se nenkrat odprla vrata in štirje moški in ena ženska so pridrveli v sobo. Bila je to princesa Sorija, njen zvesti indijski služabnik in trije drugi Indijci, ki so bili v njeni službi. Grant je takoj spoznal Sorijo, ona pa njega in Nelly.

»Sedaj te pa imam, morilec! Dolgo sem te iskala. Slednjič sem te pa le našla. Sedaj si v mojih rokah in mučiti te bom dala do smrti, da bo na ta način maščevan moj soprog.« Grant je potegnil svoj revolver, toda bilo je že prepozno. Eden Indijcev se mu je vrgel kot strela pred noge, da je padel po tleh, in v par trenutkih je bil kljub nadčloveškemu odporu krepko zvezan.

Nelly se je bila sesedla na stol v kotu sobe in se v prvem trenutku od strahu in groze ni mogla ganiti. Grant so privezali na stol in Sorija ga je vsa blazna začela tolči po obrazu in po glavi.

»Morilec, sedaj si moj in sedaj boš videl, kakšne muke poznamo mi Indijci in kako kaznujemo ž njimi morilce svojih knezov.«

»Jaz nisem morilec,« ji je dejal Eddie hladno.

»Kaj? Tako nesramen si, da se še sedaj upaš tajiti svoj zločin. Jaz ti bom že pokazala! Predvsem povej, kam si skril dragoceno bodalo mojega soproga.«

Grant je začel hliniti, da se je onesvestil, in zaman mu je stavljal Sorija nadaljna vprašanja. Grant se iz svoje omedlevice ni dal zbuditi. Zato se je Sorija nekoliko pomirila in začela hladno misliti. Vdrla je bila v tujo hišo s svojimi služabniki in lahko bi se zgodelo, da se v tej hiši, ki je bila znana kot pribežališče banditov, nenkrat pokaže policija. Zato je bilo treba, da čimprej izgine. Vedela je, da je ameriška policija mnogo strožja od angleške in da v Ameriki ne bi uživala takih predprav, kakor jih je njen soprog v Angliji. Zato si tudi ni upala dati poveljja, naj Granta ubijejo. Dozvala je bila na podlagi svojih raziskovanj, da je Grant član velike detektivske družbe, in prepričana je bila, da bi ga njegovi tovariši prav naglo maščevali. Dala je svojim služabnikom v indijskem jeziku povelja in ti so odvezali Granta od stola in ga privezali za zapestja na kavelji, na katerem je visela električna svetilka izpod stropa. Tako je visel Grant med nebom in zemljo, obešen za trdno zvezana zapestja in roparji so odstranili stole in mizo proč, tako da je bilo izključeno, da bi si mogel pomagati.

Tu se je naenkrat spomnila Sorija na Nelly. Obrnila se je in šele sedaj opazila, da je ta ženska izginila. Nelly je porabila priliko, ko so se Indijci ruvali z Grantom in se je pri odprtih vratih tiho splazila na hodnik ter potem zbežala na cesto. Ko je Sorija opazila, da Nelly ni več, je bila prepričana, da je šla klicati policijo na pomoč. Zato je naglo dala svojim ljudem povelje, naj izginijo in cela tolpa je pohitela po stopnicah navzdol, sedla v pripravljeno avto ter oddirjala.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, dne 23. julija 1926.

— Italijanski poslanik na Bledu. Italijanski poslanik general Bordero je v sredo zvečer odpotoval iz Beograda ter je večerjaval na Bledu, kjer ostane do časa na odhodu. Na postaji v Ljubljani ga je pozdravil italijanski generalni konzul.

— Sin Pavla Radića na potovanju srbskih minihov. Včerajšnja »Pravda« prinaša poročilo, da odpotovali dijaki srbske meniške šole v Rakovici pri Beogradu s svojimi profesorji na znanstveno potovanje po Južni Srbiji. Potovanje bo trajalo mesec dni. Temu naučnemu potovanju se priključijo tudi sin Pavla Radića.

— Ali je res? Zagrebški »Jutarnji List«, ki običajno vsako leto prinaša izpade proti našim slovenskim letoviščem in kopališčem, objavlja tudi letos v svoji četrtkovni številki daljši članek pod naslovom »Plačkanje gostiju na Bledu«. Pisec trdi v tem članku, da je plačal v Park-hotelu na Bledu za kosilo, ki je obstajalo iz juhe, postreži s solato, 3 deci vina in 1 kruha — 86 Din! Za postrežbu mu je restavratore zaračunal 45 Din, a za 3 deci vina 15 Din. Pisec pravi nadalje, da je Bled sploh strašno drag ter da se ob najskromnejšem življenju porabi na dan 300 dinarjev. Neka dama je v 4 dneh potovanja kar 1800 Din, dasi je povsem skromno živela. — Po naših informacijah te navedbe ne morejo odgovarjati resnici, ker stane na Bledu v boljšem hotelu popolna oskrba dnevno 90 do 120 Din. Seveda se da na dan potrošiti tudi 1000 Din in še več, a to ne samo na Bledu, temveč tudi v Ljubljani in Zagrebu. Dozdeva se, da iz celega dopisa odseva samo nevoščljivost in ljubosumnost. Vsekakor pa bi bilo na mestu, da zdraviliška komisija zadevo preišče in stvar posodi.

— Promocija. Na univerzi v Gradcu je bila te dni promovirana za doktorja vsega zdravilstva gospodična Albina Rozman iz Ljubljane. Cestitamo!

— Mednarodni dijaški kongres v Sremskih Karlovcih. Prihodnje nedelje se odpravi v slavnostni dvorani palače patrijarha v Sremskih Karlovcih mednarodni kongres dijaštva iz vseh držav. V svrhu sprejema inozemskih gostov se večerjajo odpotovali na obmojnje postaje posebni delegati pripravljalega odbora. Samo iz Amerike je prijavljenih 50 udeležencev.

— Razširitev pouka nemščine na meštanskih šolah v Sloveniji. Glasom poročil iz Beograda se bo v prihodnjem šolskem letu poučeval nemški jezik na meštanskih šolah v Sloveniji v vseh štirih razredih po tri ure na teden kot obvezen predmet. Ta navedba datira še iz ministrstva g. Radića. Doslej se je poučevala nemščina na slovenskih meštanskih šolah samo v 1. in 2. razredu kot obvezen predmet.

— »Deutsche Allgemeine Zeitung« dovoljena. Notranje ministrstvo je razveljavilo svoj sklep glede prepovedi uvoza in razširjanja »Deutsche Allg. Ztg.«, ki je bila prepovedana, ker je nedavno ponatisnila znani pamflet na našega kralja.

— Izenačenje borznih uzanc. V svrhu zaščite dinarja namerava finančno ministrstvo med drugim izenačiti borzne uzance in delovni čas na zagrebški in beograjski borzi. Zabrati hoče tudi vsako večjo pošiljatev dinarskih novčanic v inozemstvo.

— Prodaja dr. Turnerjevega posestva v Krčevini pri Mariboru. Dne 30. julija t. l. se bo prodalo na javni dražbi posestvo pokojnega dr. Pavla Turnerja z vsemi poslopji in pritliklinami. Posestvo, ki ga je pokojnik v svoji oporoki določil za ustanovo absolutnim slovenskim pravnikom, sestoji iz visoke pritlikline hiše, 4 gospodarskih poslopj, vzorno urejenega vinograda in sadnega vrta ter leži v neposredni bližini mesta Maribora pod Kalvarijo tik vinarske šole. Med pritliklinami se nahaja polna kletna, sobna ter gospodarska oprema in orodje, čebelnjak, stiskalnica itd. Posestvo je bilo cenjeno na 811.000 dinarjev ter znaša izključna cena 575.000 dinarjev. Pri dražbi je polotični 10% izključne cene kot varščino. Zdražiteli mora tekom osmih dni po potrditvi dražbe položiti v roke sodnega komisarja, notarja dr. Frana Firbasa v Mariboru, polovico kupnine, ostanek pa tekom nadaljnjega meseca. Podrobna pojasnila daje notar dr. Firbas.

— Vprašanje taks za meštanske šole. V tej zadevi je te dni generalna direkcija posrednih davkov izdala rešenje, da je smatrati vse meštanske šole v Sloveniji in njim slične v ostalih pokrajinskih državah kot istovrstne z nižjo srednjo šolo in se radi tega računajo tudi iste takse kakor za nižje srednje šole. To velja predvsem za kolektiranje sprejetele itd.

— Ustavitev dela v mostarskem rudniku. V mostarskem premogokopu je bilo včeraj ustavljeno delo. Delavstvo še sicer ni odpuščeno in se dela na to, da bi rudnik obratoval v skrajnem delovnem času, največ po dva dni na teden. Ustava dela je težko prizadela okrog 800 delavskih družin. V Mostaru je že od poprej blizu 2500 brezposelnih, ki ne dobivajo nikake podpore, sedaj pa se bo to število še povečalo. Mostarska občina se je obrnila na vado za intervencijo, naj vpliva na to, da se to delo v polnem obsegu nadaljevalo. V zvezi s tem se zadržuje, da namerava mostarski premogokop kupiti neki beograjski konzorcij.

— Krstna slava Saveza dobrovoljcev. V sredo se je vršila v Beogradu krstna slava Saveza dobrovoljcev, katere so se poleg številnih dobrovoljcev udeležili tudi zastopniki kralja, nadalje zastopnik vojnega ministra ter zastopniki beograjske občine in drugih civilnih oblasti. Med udeleženci je bilo tudi več udeležencev vstaje leta 1875., med njimi 85letni starček, ki se je udeležil tudi vseh poznjših osvobodilnih vojn vse do zadnje.

— Borba za beograjsko občino med obema radikaliskima skupinama postaja od dne do dne hujša. Sedaj so se ti politični boji prenesli že na posamezna mestna pod-

letja. Tako je bil doslej upravnik mestne elektrarne podpredsednik beograjske občine Bobić. Te dni pa je izšel v listih oglas, s katerim objavlja znan pristaša Maksimovičeve stranke Nikola Besarabić, da on prevzame upravo elektrarne. Sedaj pa objavlja Bobić daljšo izjavo, v kateri pravi, da on tega mesta ni nikdar odločil in da g. Besarabić nikakor ni upravičen za prevzem uprave elektrarne. Nadalje objavlja Bobić, da so vsa rešenja, ki bi jih morda izdal g. Besarabić, neveljavna ter da je vložil zoper njega tožbo. Beograjski sedaj res več ne vedo, kdo ima pri elektrarni glavno in odločilno besedo.

— Meštrovic pozvan na Bled. Dvorna uprava je zadnje dni zahtevala brzotjavne informacije o velikem kiparju Ivanu Meštrovicu. Ta se sedaj nahaja v Splitu, od koder odpotojuje na jesen nazaj v Zdržene države. Sodi se, da bo dvor pozval kiparja Meštrovica, naj pride na Bled, da izvrši kako večje delo.

— Ukinjenje inšpektoratov ministrstva narodnega zdravja. Te dni so bili pozvani v Beograd oblasti inšpektorij ministrstva narodnega zdravja. Na konferenci se je razpravljalo vprašanje inšpektoratov, ki naj se ukinejo. Minister narodnega zdravja je že obvestil inšpektorje o tem sklepu.

— Samoletni pregled brodov. Ministrstvo saobraćaja je dovolilo kredit 100.000 dinarjev za redne honorare zdravnikov, ki pregledujejo brodove.

— Ustanovitev Zadruga za zgradbo malih stanovanj. V Zagrebu se je vršila te dni ustanovna skupščina Zadruga za zgradbo malih stanovanj. Značilno je, da so pri Zadrugu po veliki večini udeleženi hišni poselniki, dočim se društvo stanovanjskih najemnikov za stvar sploh ni interesiralo. Le posamezni najemniki so pristopili k zadrugu, ki bo takoj pričela z zidavo malih stanovanj.

— Prvi absolventi srednje kmetijske šole v Valjevu. Pred par leti ustanovljena srednja kmetijska šola v Valjevu je te dni dala našemu kmetijstvu svoje prve absolvente, 23 po številu. Malokje drugod se je po svetovni vojni tako zelo občutilo pomanjkanje strokovnih moči v kmetijstvu kakor baš v Srbiji, ki je bila skoro celo desetletje pozorišče ljutih bojev. Na opuščena polja je bilo treba razumnih delavcev in strokovnjakov, da zabrašijo sledove vojne in zopet ožive kmetijstvo, ki je bilo popolnoma uničeno. Ta potreba je dovela do ustanovitve srednje kmetijske šole v Valjevu, enega prvih zavodov te vrste v naši državi. V šolo se je takoj izpočetka vpisalo 56 kmetijskih mladenčev, ki pa so deloma med šolskimi leti iz raznih razlogov, ponajveč radi prevzema domačije, izstopili. V nedeljo se je vršil slovesen zaključek zadnjega letnika, katerega je zapustilo 23 strokovno, tako praktično, kakor teoretično naobrazanih ekonomov. Vsi so dovršili šolo z zelo povoljnim uspehom. Bilo njihovo delovanje plodonosno za naše kmetijstvo!

— Boj UNJZ za pravice železničarjev. Centralni odbor in oblatni odbori Udruženja jugoslovenskih narodnih železničarjev in brodarjev so nastopili te dni z najostrejšimi protesti pri ministrstvu, generalni direkciji, predsedstvu vlade in finančnem odboru proti odpustu in izpitu delavcev ter proti ovrženju zakonito zagaraniranih davkov. Boj se še nadaljuje. O uspehu ali neuspehu poročamo. Pokrajinski odbor UNJZ.

— Šmartno pri Litiji. Letna veselica Gasilnega društva se ne vrši, kakor prvotno javljeno, 8. avgusta, temveč v nedeljo 5. septembra t. l. Za obilno udeležbo se priporoča odbor.

— Vir pri Domžalah. V nedeljo 18. tm. je praznovano tukajšnje prostovoljno gasilno društvo lepo domačo slavnost. Na vrtu in v prostorih g. Krmpotiča je društvo priredilo veselico in ob tej priložnosti izročilo diplome častnega članstva g. F. Majdiču, poselniku valičnega milina in parne žage na Viru, Fr. Stupici, poselniku in trgovcu iz Ljubljane, ter I. Krmpotiču, tovarnarju na Viru. Društveni načelnik g. And. Pučko je pozdravil društvene dobrotnike in nove častne člane ter ostale goste, ki so se zbrali v lepem številu. Zahvalil se je dalje občinskemu odboru, dekletom in vsem občanom, ki kažejo povsod svojo naklonjenost do društva. Z lepimi in vzpodbudljivimi besedami se je v imenu slavilencev zahvalil g. Stupica, ki je poudarjal lepo in vzvišeno nalogo gasilstva in obljubil, da mu bodo ostali današnji odlikovanci tudi naprej naklonjeni. Pozvilja tako društvene člane, kakor tudi ostale občane, naj vedo, kadar bo klical rog ali plat zvona, bodo pripravljeni, da pohite bližnjemu na pomoč, da mu rešijo njegov dom. Po svečanosti se je razvila ljubka zabava z mnogovrstnim sporedom.

— Redni letni občni zbor SPD, podružnice v Kamniku, se vrši v soboto 24. t. m. ob 19. v Društvenem domu v Kamniku. Vsi člani uljudno vabljeni.

— Smrtna kosa. Včeraj je umrl v Ljubljani v visoki starosti 67 let mesar gospod Fran Jan. Pokojnik je bil znan po svoji postrežljivosti in solinosti. Pogreb bo jutri ob petih popoldne z Ambrožvega trga št. 3. Blag mu spomin! Žalujoci rodbini naše iskreno sožalje!

— Potres v Novem Sadu. V aredu zjutraj so občutili v Novem Sadu in okolici več potresnih sunkov. Najmočnejši je bil prvi sunek, vendar pa potres ni povzročil nobene škode.

— Samomor radi poplave. V Orlovcih pri Prijedoru so našli te dni seljaka Mila Timarac obesačenega v gozdu. Timarac je že par dni tožil radi poplave, ki mu je uničila vse polje, da ne bo imel kaj jesti pozimi ter da ne ve, kje bo vzel denar za davke. Bil je zelo potrjen in je brskone v duševni depresiji izvršil samomor.

Iz Ljubljane

— Prihod danskih gostov v Ljubljano. Dne 30. julija prispe v vlakom ob pol 11. uri večja družba in sicer 30 oseb (6 odvetnikov, 4 inženjerji, 2 zdravniki, 1 tajnik ministrstva notranjih del, 1 višji državni uradnik, 1 novinar, 4 dijaki in 12 dijakin) v Ljubljano, kjer ostane do 13. Pozivamo ljubljance, da se v čim večjem številu udeležijo sprejema redkih gostov. Posebno bi bilo želeli, da se udeležijo sprejema visokošolskega dijaštva, ki naj bi gostom šlo zlasti pri razkazovanju mesta na roko. Podrobnejše informacije lahko dobe zainteresenti pri Zvezi za tujski promet.

— Novi prostori italijanskega konzulata. Kakor nam poročajo, je italijanski generalni konzulat v Ljubljani te dni kupil vilo g. Rudolfa Kokalja, lastnika Kino Ideal, na Erjavčevi cesti. Notranje zelo pripravnica in razkošno opremljena vila je bila svojčas last barona Schwarza, bivšega kranjskega deželnega predsednika. Italijanski konzulat se preseli v svoje nove prostore že septembra meseca.

— Petkov živiliški trg. Vabljen je bil takoj pri vstopu sadni trg, ki je nudil polne stonice krasnega sadja. Lepe sveže jabolke so bile po 16 Din, raznovrstne hruške po 6, 8, 10 in najboljše po 12 Din, jabolka po 8 do 12 Din, višnje po 8 Din. — Kot novost je prodajala neka branjovka in sicer po 2 Din tudi že kravro rdeče pakizane in pa prvo koruzo v storžih, katro kuhajo ponekod, dokler je še zrno mečeno, v slani vodi in jo smatrajo za svačevsko slaščico. Poleg tega se je dobilo za trgu dosti borovnic po 2,50 za liter, jagod in malin pa po 7 Din za kilogram. Domače hruške drobne so se prodajale po 5, domača jabolka, takozvane »šentjakobice«, pa po 10 Din za kilogram. Na zelenjadnem tržišču je bilo vespolejo fižola v stročju, razne solate, kumar, čebule, graha krompirja in druge zelenjave. Tučji goa, toda samo ičič, je bilo precej. Kot novost je bil tudi že sveži novi fižol po 8 Din kg. — Posrebno držo založeni in obiskani pa sta bili danes tržišči za ribe in pa za razne mlečne izdelke. Na ribjem trgu so se dobile žabe po 0,50 do 0,75 in Din 1,50 krak. — Od domačih rib so prinesli naši ribiči izredno krasne ščunke po 40 Din kg., an. manjše pa po 30 Din. Postrvi so se dobili po 60 Din kg, toda teh je bilo malo. Več pa je bilo drugih navadnih rib, ki so bile precej poceni. Posebno dobro so se prodajali ostržji, ki so brez kosti in so se dobili po 5 Din kos. — Na mlečnem oddelku je bilo v izobilju smetane, sira, skute in sirovega masla. Domač med se je prodajal po 25 Din kg, jaja so bila po 1 Din. Tudi kuretnine je bilo dosti, samo precej draga je bila. — Cvetlični trg je zopet nudil pestro sliko najrazličnejšega cvetja in zelenja. — Posebno lepe so bile skupine lilij, zajčkov, gozdnih tolmunov itd.

— Nova kolonija za Bežigrad in javna varnost. Pišejo nam: Z novozgrajenimi stavbami ob periferiji se pomnoži tudi prebivalstvo. Pri takih skupinah hiš nastane brezdvomno povsod nujna potreba, da imajo te naselbine urejene ceste, vodo, razsvetljavo in varnostno stražo! In ravno Bežigrad je tisti brlog, čegar razmere in potrebe kriče po ureditvi. Izkušnja iz preteklega doba nas zadosno uči, da se ne previdnost in pomanjkljiva javna uprava radi maščujeta. Varnost življenja in imetja ponoči in podnevi mora biti s trenutkom, ko so se ljudje v te nove hiše naselili, po varnostnih organih zagotovljena.

— Novo kopališče v Ljubljani. V novi palači Okrožnega urada za zavarovanje delavcev na Miklošičevi cesti 20 se nahajajo v podprilici najmodernejše urejene pršne, kadne, parne kopeli in kopeli v vročem zraku ter vse medicinske kopeli v zvezi z elektro- in mehanoterapijo. Od medicinskih vodnih naprav so na razpolago: ovitki, ožiranje, polkopeni, vse vrste zdravilnih prh, električne in svetlobne kopeli, oglenokisne, žveplene, smrečne kopeli, fango ovitki itd. V kopališču je nastavljen zdravnik, ki je specializirani za medicinske kopeli. Vse omenjene kopeli so dostopne vsakomur proti zelo nizko odmerjenim vstopninam. Kadne in pršne kopeli bodo začele obratovati v torek dne 27. t. m., parne kopeli in kopeli v vročem zraku pa ob enem z otvoritvijo medicinskih kopeli v drugi polovici prihodnjega meseca. Kopališče bo odprto ob delavskih — razen ponedeljka — od 8. do pol 19. ure, ob praznikih in nedeljah pa od 8. do 12. ure in sicer za ženske ob sredah in petkih, ostale dni pa za moške. Vstopnice je dobiti v pisarni ambulatorija v pritličju, kjer se izdajajo tudi abonentske vstopnice po znižani ceni. Otvoritev novega, moderno urejenega in vsem higijskim zahtevam ustrežajočega kopališča, je zlasti za Ljubljano velikega pomena, ker je bilo v tem pogledu doslej prav malo storjenega.

— Nakup stavbnih parcel. Poroča se nam: Stavbna zadruga »Bajtare« je nakupila v Spodnji Šiški več parcel obsegajočih zemljišča, ki jih oddaja zadrugarjem kot stavbišča po 12 Din kvadratni meter. Nekaj teh parcel so člani že odkupili ter prično v kratkem z zgradbami.

— Tedenski zdravstveni izkaz. V minulem tednu, od 15. do 21. julija, je bilo v Ljubljani novorojenih 26 otrok (14 moškega in 12 ženskega spola), umrlo pa je v istem času 24 oseb, med temi 9 domačinov in 15 tujcev. Na nalezljivih boleznih je bil prijavljen en slučaj škrlatinke, 4 slučaji davice in en slučaj dušilnega kašlja.

— Zahvala. Udruženje vojnih invalidov, vdov in sirot, Krajevni odbor v Ljubljani, izreka vsem, ki so na katerikoli način pripomogli k prireditvi v St. Vidu nad Ljubljano dne 11. t. m., najpriznanejšo zahvalo. Čutimo se dolžne iskreno se zahvaliti g. Urančiču, Novaku in Gajetu za prijazno sodelovanje, g. katehetu Kogejcu za dobro tamburaškega zbora v St. Vidu, g. pevcem pevskega društva »Krkovo-Trnovo« v Ljubljani, vsem sodelujočim in tudi vsem, ki so posetili našo prireditev,

Prisrčna hvala vsem in vsakemu posebej s prošnjo, da ohranite še nadaljno naklonjenost do ubogih vojnih žrtev. — Odbor. 745

— Občni zbor Podpornega društva slepih Ljubljana se vrši dne 25. julija t. l. v Slavčevi dvorani Narodnega doma. Pričetek točno ob 9. Vabljeni vsi redni in podporni člani. Za polnoštevilno udeležbo prosijo predsedniki Jurasek.

— Sentjakovski gledališki oder vabi gospode in dame, ki imajo resno voljo, vztrajnost in veselje do dramskega udejstvovanja k sodelovanju. Prijave prosimo na naslov: Sentjakovski gledališki oder v Ljubljani, Florjanska ulica 27/1.

— Československi obec pofadaj v nedelji 25. července celodnevni vlet na tabo-feni v lese a kupačni v Savi. Odjezd rano 7.50 z ml. nadržaj na zastavku Ježica. Ščastnete se v hojnem počtu a vzemete seboj proviant. 746n

— Osrednja Zveza javnih nameščencev in upokojencev za Slovenijo bo priredila sestanek vseh predsednikov in tajnikov, oziroma njih pooblaščenec pri njej včlanjenih strokovnih in krajevnih organizacij v soboto 24. t. m. ob 20. v salonu restavracije pri Mraku na Rimski cesti. Poročala bo o ukrepih, ki jih je storila radi nameravane redukcije draginskih doklad ter bo hkratu prosila za nadaljnja navodila, ker njen glavni odbor sprito resnosti položaja ne more prevzeti sam odgovornosti. Organizacije, ki pri O. Z. niso včlanjene, nimajo pristopa. Posebna vabila se ne bodo dostavljala. — Predsedstvo O. Z.

— Oroške oblike: Kristofor-Budar!

Iz Celja.

— 50letnica zaslužnega narodnega delavca. Danes v petek obhaja 50letnico svojega rojstva g. Nace Založnik. Rojen je bil pred 50 leti v Vitanju na kmečki grudi, gimnazijo študiral in maturiral je v Celju. Dolga leta je nato deloval v Slovenski Bistrici in bil tam duša vsega narodnega gibanja. Slovenska Bistrica je bila izred naših pomembnejših mest ena prvih na pohodu, da postane slovenska. Nastala vojna je to seveda preprečila. Po prevratu je g. Založnik v pisarni dr. V. Kukovca v Celju delal pri likvidacijski komisiji za Stajersko, katere načelnik je bil dr. V. Kukovec. Nato je bil imenovan obrtno - zadrugišnim nadzornikom in je kot tak mnogo storil za povzdigo našega obrtništva. Dolga leta je vodil tudi tajništvo Občeslovenskega obrtnega društva v Celju. Lani je bil prestavljen k velikemu županu v Maribor, kamor se sedaj preseli tudi njegova rodbina. Odličnemu narodnemu delavcu k jubileju iskreno čestitamo.

— Nastavljen je kot stavbni inženjer pri mestnem stavbnem uradu inženjer Blaž Pristovšek.

— Nevhita, ki je šla v četrtek menda preko cele Srednje Evrope, se seveda tudi Celja ni izognila. Zlila se je nad našim mestom v prvih popoldanskih urah in s tako močjo, kakor bi nas hotela kaznovati za lepo vreme prejšnjega dne. Škode pa vendar včeraj ni napravila nanovo.

Iz Maribora

— m. Mariborska Glasbena Matica priredi v soboto v gostilni Lavrenčič pri Kamnici odhodno svojemu članu g. Kompari, ki te dni zapušta naše mesto in se stalno naseli v Trstu. Glasbena Matica izgubi z odhajajočim enega svojih najboljših in najpoštovanejših pevcev in članov. G. Kompari želimo na njegovem novem domu obilo sreče in uspeha!

— m. Razširjenje Dečjega doma v Mariboru. Dečje zavetišče v Mariboru, ki ga po redukciji državne zaščite dece vzdržuje občina, že davno ni bilo več kos velikim in še vedno naraščajoči potrebi. Ker v sedanjem poslopju, ki je že zelo staro in precej zapuščen, prostorov ni mogoče razširiti, je mestni svet osvojil predlog, da se pretvori v Dečji dom vila Langer v Ljudskem vrtu, kjer se nahajata sedaj gostilna in sportni prostor kluba Rapid. Poslopje je kakor nalašč za ta namen. Otrokom bo na razpolago veliko igrišče, kakor tudi ostali nasadi in Ljudskem vrtu. Najemniku gostilne so bili v ta namen prostori s 1. novembrom že odpovedani, tako da bodo potrebne adaptacije izvršene še pred zimo.

— m. Spremembe pri agrarnem okrožnem uradu. Nedavno je bil imenovan za šefa agrarnega okrožnega urada v Mariboru dr. Golja iz Ljubljane. Te dni pa je bil po komaj enomesečnem bivanju v Mariboru zopet razrešen svojih dolžnosti ter premeščen v Ljubljano, na njegovo mesto pa imenovan za šefa dr. Dragotin Alkočič iz Beograda.

— m. Ekskurzija absolventov trgovske šole. Državna dvorazredna trgovska šola je priredila s podporo domačih gospodarskih krogov večjo ekskurzijo v Avstrijo. Udeleženci so si ogledali veliko Böhlovo jeklarno v Kapfenbergu, nakar so se odpeljali na Dunaj, kjer so ostali več dni. Ogledali so si razna industrijska podjetja, muzeje, humanitarne in socialne naprave ter več velikih dunajskih firm, da so tako absolventi šole lahko poglabili svoje teoretično znanje z vpogledom v praktično poslovanje. Vse dunajske oblasti so šle slovenskim posetnikom v vsakem oziru na roko.

— m. Težka nesreča pri električnih popravilih. Udeleženec mestnega električnega podjetja, 45letni Robert Pirkovič, je bil za posel pri popravilju električnega voda na visoki strohi trinadstropne hiše v Vildenmajerjevi ulici. Stal pa je na lestvici, ki je bila prekratka in so jo radi tega postavili na majhen ročni voziček. Ko je Pirkovič delo opravil ter odpel varnostni pas, je lestvica izpodrsnila in Pirkovič je padel na tla. Pri padcu si je prebil lobanjo ter ostal na mestu mrtev. Zapuščena ženo in štiri neprekrižene otroke. Ker se je pri električnem podjetju pripetilo v zadnjem času že več težkih nesreč, je vzbudil ta slučaj v javnosti precejšnje ogorčenje. Bil bi pa tudi res že skrajni čas, da podjetje poskrbi za primerno varnost svojih uslužbencev.

Izpred sodišča

Splašen avto.

Bilo je tam na cesti pri Pijavi gorici, kjer je dohitel avto iz Ljubljane kmetijski voz. Pri srečanju se je zgodilo, da se je konj splašil. Strah na obeh straneh in pa poškodbe. Izmed ljudi ni bil k sreči nihče poškodovan. Dogodek so opisovali navzoči prav drastično približno takole: »Avto, v katerem sta se vozila dva gospoda, je dohitel voz, ki je ravno pred njim zavil iz napačne leve na pravo desno stran ceste. Ko je avto dohitel voz, se je konj vzpel tako zelo, da so vsi mislili, da bo padel vzrak nazaj na voz, kar pa se k sreči ni zgodilo. Pravijo, da se konj ne boji avta in da sploh ni plašljiv. Vozil pa je baže tako hitro, da bolj hitro ni mogel. Avto se je ustavil nato že kakih par korakov. Ko pa je šofer videl, da ni nič hudega, je peljal naprej. Ker so stranke govorile različno in se je trdilo od ene strani, da se je splašal konj, drugi pa so trdili, da se je splašal avto, je bila obravnava prelože na, da se povabijo še nove prič, ki naj ugotovijo, kdo se je splašal, konj ali avto ali pa oboje.

Zasačena kolodvorska tatica.

V zadnjem času se vedno bolj množe tatvine na naših kolodvorih. Danes se je predstavila ena teh nevarnih tatic okrajne mu sodniku tam v znani sodni dvorani številka 28, katero poznajo nekateri tudi pod šaljivim imenom »špetizala«.

»No Ana, vi ste nevarna ženska,« pravi sodnik — »obtoženi ste tatvine. Ste bili že kaznovani?«

»Verstehe nichts!«

»No dobro — schon bestraft?« — »Ja, zweimal!«

No, in ta Anka je bila obtožena, da je ukradla neki okoličanki iz košare, katero je postavila žena pred osebno blagajno, da si kupi vozni listek, denarnico. Ker pa je ukradena tavina takoj opazila in je vela osumljenko, da se je sumljivo smukala okrog njene košare, jo je javila stražniku in šli so tatico iskat. In res so jo našli že v vozu. Pri preiskavi so našli v njenem nedriju in za srajko tujo listnico.

Sodnik: »Koliko pa je bilo denarja v listnici?«

Oškodovanka: »350 Din, gospod.«

Sodnik obtoženki: »Ker ste bili že dvakrat radi tatvine kaznovani in ker znaš ukradeni znesek več kot 250 Din, vas ne bomo sodili tu — marveč vas bodo sodili pri zeleni mizi na deželnem sodišču.«

Sport

— Sekeja Z. N. S. (Službeno). Za juniorske pokalne tekme 24. in 25. t. m. se delegirajo: 24. t. m. ob 18.30 Jadrin: Mladika g. Turk, 25. t. m. ob 8.30 Mars: Svoboda g. Kos, ob 10. Hermes: Triglav g. Boštjančič. Tajnik.

— Juniorske tekme za prehodni pokal SK Ilirija se nadaljujejo jutri, v soboto in v nedeljo. V soboto ob 18.30 igra Jadrin v Mladiki, v nedeljo ob 8.30 Mars in Svoboda, Moste, za tem pa ob 10. uri Hermes in Triglav. Pretečeno nedeljo so se vršile prve tekme letošnjega turnirja, v katerih so se kvalificirali za II. kolo Ilirija, Olimp in Olimpija; tekme v soboto in nedeljo bodo dale nadaljnje tri tekme za II. kolo. Dosedanje igre so nudile prav dober nogomet in zanimiv boj, v naslednjih se bo rivaliteta še poostila in zanimivost povečala.

— Medklubski odbor za juniorske tekme opozarja tem potom, da mora vsak klub postaviti za svojo tekmo po dva odrasla reditelja in stranskega sodnika ter skrbeti za enotno opremo moštva. Pred igro se morajo igrači legitimirati glede starosti. Službo vrši v soboto g. Boštjančič, v nedeljo g. Splichal.

— Kolesarske dirke Primorja. ASK Primorje priredi, kakor smo že poročali, v nedeljo medklubsko dirko na progi Ljubljana-Bled okrog jezera Ljubljana (106 km). Start ob 13. na Celovski cesti pri 2. km. Cilj istotam. Sodniki pri tej dirki so gg. Brumat, ravn. Fabiani, I. Ivančič, Besednik, Zalokar, Ogrin, Bar, Brizelj, Pretekelj, Šiškočič, A. Pečnik. Vsi navedeni gospodje se naprošajo, da se javijo na startu pol ure pred pričetkom dirke. Danes ob 20. se vrši sestanek v restavraciji »Pod Skalco«, zadnja soba; obvezen je za vse dirkače in člane sekcije. — Načelnik.

— Kolesarski podsavez za Slovenijo. V nedeljo dne 25. t. m. se vrše medklubske dirke ASK Primorja na progi Ljubljana-Bled-Ljubljana; dirka je odobrena od KPS ki priporoča, da se je včlanjeni klubi udeležijo. Kot zastopnik KPS se določi g. Fr. Brumat, kot podsavezni vodja in savezni sodnik. — Odbor.

Po svetu

— Nov armadni inšpektor na Češkem. Kakor poročajo češki listi, namerava če. školslovaška vlada obnoviti mesto generalnega inšpektorja češkoslovaške armade. Prvi inšpektor je bil, kakor znano, slavni pesnik Jan Svatopluk Machar, po njegovi vpokojitvi pa je ostalo to mesto nezaseljeno. Sedaj bodo njegov delokrog še razširili. Za novega inšpektorja je namenjen sedanji vojni minister general Sirový, ki bo nastopil to mesto, čim bo sedanja uradniška vlada zamenjana s parlamentarno.

— Novi poslanci v Pragi. Ta teden sta izročila prezidentu Masaryku poverilne listine novimenovalna poslanika Španije in Italije. Špansko vlado zastopa odsej pri češkoslovaški vladi Santiago Mondez de Vugo, italijanski pa Gabriele Preziosi.

— Cikloni v srednji Nemčiji. Na Turinškem in v sosednih pokrajinah je divjal v ponedeljek in torek silovit vihar, ki je naredil veliko škodo, izruval mnogore drevia in porušil tudi par poslopj. Na več krajih je udarila strela, ki je povzročila tri požare. — Na Siskem je voda tekom zadnjih povodnj poplavlila okrog 170.000 orolov polja in nad 200.000 orolov travnikov. Zato vlada že sedaj veliko pomanjkanje kme.

To in ono

Capitan Stanovsky se je vrnil v Prago

Kakor smo že poročali, je češki lealec kap. Stanovsky v sredo jutraj tartal v Rimu in poletel v Prago. Med poletom se je ustavil v Bratislavi, da bi nekoliko odpočije in nadomesti zašeno bencina. Praga je pripravila zmagovitemu letalcu, ki je preletel 23 držav, sijajen sprejem. Češka javnost, posebno prijatelji aviatike, so se zbrali čeraj popoldne v polnem številu na aerodromu v Kbelskih, kjer so pozdravili kapitana Stanovskega in njegovega mehanika Šimka zastopniki uradov in letalskih korporacij, oficirski zbor in občinstvo. Oba letalca se spremili v aerodrom v avtomobilski povorki v Aeroklub CSR, kjer sta bila skupaj z zastopniki tovarn «Aero» in «Breitfeld-Danek» odlikovana. Zmagovita letalca je sprejel danes v avdijenci prezident Masaryk. Danes popoldne je češki letalec kapitan Stanovsky vrnil v Prago. Na letalca sta bila skupaj z zastopniki tovarn «Aero» in «Breitfeld-Danek» odlikovana. Zmagovita letalca je sprejel danes v avdijenci prezident Masaryk. Danes popoldne je češki letalec kapitan Stanovsky vrnil v Prago.

Stavka v Vatikanu

V Vatikanu so se dni napovedali stavko vatikanski vrtnarji, ker imajo tako mizerne plače, da ne morejo več izhajati. Dočim so vsa privatna podjetja že davno času primerno zvišala plače in mezde svojim nastavljenecem, so vatikanski vrtnarji zamačali in prosili za primerno ureditev plač. Ker vse nič ni pomagalo, so se začeli stavkati. Vrtnarjem so se začeli pridruževati tudi ostali nastavljenici, tako da sedaj tudi Vatikanu grozi generalna stavka.

Kar obstoja Vatikan, njegova kronika bržčas se ne beleži stavke, ki je zato po vsem svetu vzbudila pravo senzacijo. Seveda pa so tudi stavkujoči vatikanski nameščenci lojalni. Zatrjujejo, da njihova stavka ni naperjena proti papežu, ampak le proti podrejenim upravnim organom, ki imajo gluha ušesa za njihove težave in njihove želje, ter zlasti skrbno pazijo, da ne bi o tem zvedel tudi papež. Vrtnarji in drugi nameščenci hočejo pa ravno, da opozorijo papeža na svoje križe in težave, in upajo, da bodo dosegli to s stavko, katere tudi Sv. Očetu ne bo mogoče prikriti.

Čajkovska je sleparka?

Na podlagi razgovora z rusko veliko kneginjo Marijo Konstantinovno, ki se mudi zdaj v Italiji, trdi milanski «Secolo», da je znana Čajkovska, o kateri smo že opetovano poročali, da se izdaja za carjevo hčerko Anastazijo, le sleparka. Čajkovska, ki se zdravi zdaj na Momse-novi kliniki v Berlinu, ni carjeva hči, kar je razvidno iz dejstva, da na kazalcu nima karakteristične bradavice, ki jo je imela velika kneginja Anastazija. Sumljivo je tudi, piše «Secolo», da dozdnevna velika kneginja ne govori rusko. Ruščine sploh ne zna. Izgovarja se, da je materinščino pozabila, ker je bila ranjena v glavo. Dozdnevna Anastazija govori samo francosko, angleško in za silo nemško.

Glede njenih motivov so doslej vsi mislili, da gre Čajkovski samo za denar, ki ga hoče na ta način izrabiti ob bogatih ruskih emigrantov. Zadnje čase so pa prišli na dan stvari, ki pričajo, da ima Čajkovska še druge namene.

Na podlagi svojih informacij trdi «Secolo», da gre za rafiniran način goljufije. Ruska carska rodbina je imela v pariskih bankah naložene težke milijone. Velika kneza Nikolaj in Ciril, ki se oba potegujeta za ruski prestol, zahtevata naj francoske banke izplačajo te milijone. Pariške banke pa to zahtevano odločno odklanjajo z motivacijo, da neposrednih dedičev carske rodbine ni, ker so bili vsi njeni člani umorjeni. Da bi to motivacijo

ovrgla, sta baje najela Nikolaj in Ciril dozdnevno veliko kneginjo Anastazijo, ki bi imela kot carjeva hči dedno pravico.

Tako trdi «Secolo», ki mu moramo prepustiti vso odgovornost za to fantastično kombinacijo. Kako malo je verjetno, nam postane umevno, ako pomislimo, da sta si velika kneza Ciril in Nikolaj najhujša nasprotnika, ker se oba potegujeta za carski prestol. Njuni pristavi se med seboj najhujše pobijajo, oba kronsko pretendentata pa naj bi se prijateljski sporazumela za izvedbo prav navadne sleparije, ki se mora itak prej ali slej razkrinkati? Res ni verjetno.

Velika nesreča pri pogrebu v Pragi

Osem oseb ranjenih. — Ena ženska zblaznela.

V sredo popoldne se je vršil v Pragi pogreb tovarniške delavke Franciške Mikšik. Na čelu mrtvaškega sprevoda je šla delavska godba, za krsto pa kakih 400 oseb, večinoma delavcev in delavk. Ko je prišel sprevod do cvetličarne F. Jerman v Strašnicah, se je na desni strani vpreženi konj naenkrat splašil. Skočil je v stran in zlomil oje, na kar sta skočila oba konja med množico. Ljudje se niso mogli pravočasno umakniti, ker je ulica zelo ozka. Voznik je skušal splasena konja zadržati, toda ves trud je bil zaman. Na pomoč sta mu prihitela stražnik Krehmač in uradnik Jerman. Pri tem je bilo ranjeno osem oseb. Na kraj nesreče je prišel takoj rešilni voz, ki je prepeljal ranjene v bližnjo bolnico, kjer so jim nudili prvo pomoč. Ranjene so bile večinoma ženske. Nekatere so morali takoj operirati, ker so jim konji s kopiti razmesarili noge, roke in prsa. Najtežje rane ima delavka Pilatova, ki jo je splaseni konj pobil. Zlomljeno ima desno nogo in tri rebra na desni strani, dalje ima ranjena pljuča in jetra. Zdravniki so izjavili, da so njene rane smrtonosne.

Nesreča je vzbudila med prebivalstvom splošno sočutje. Kmalu po burnem prizoru je srečal policijski stražnik pri vinohradskem pokopališču neznan stanko, ki je plakala in venomer kričala: «Ona je mrtva!» Ko je privozil mimo avtomobil, je hotela skočiti pod kolesa, toda stražnik jo je pravočasno prestregel. Stanka je stara mati dveh ranjenih. Sirota je zblaznela.

Parizani plešejo

Kljub katastrofalnemu padcu franka in skrbi za jutrišnji dan, se v Parizu baje že davno ni toliko plesalo, kakor letos na narodni praznik. Pariz in provincijalna mesta so nudila ta dan pestro sliko veselja in brezskrbnega rajanja. Ulice so bile polne ljudstva, povsod so žareli lampijončki, zažigali so bengalični ogenj. Hiše so bile okrašene z zastavami in cvetjem, ljudje so plesali razne moderne pleske kar po ulicah. Pariz je imel ob jubileju zavzetja Bastille dva odlična gosta — martoškega sultana in španskega diktatorja Primo de Rivero, ki se je hotel udeležiti proslave zmage ljudstva nad prednikom španskega kralja. Časi se pač menjajo in tudi pomen zavzetja Bastille se je temeljito spremenil.

Po proslavi narodnega praznika leta 1919, ko je Pariz slavil zmago v svetovni vojni, je bila letos v Parizu prvič velika vojaška parada. Plesov na trgih in sredi ulic pa menda še nikoli ni bilo toliko, kakor letos. In vsi Parizani so prišli na svoj račun. Posebno dobrodošel je bil narodni praznik kavarjarjem in restavratierjem.

14. julij kot narodni praznik ni posebno star. Proslave zavzetja Bastille ni odredila velika francoska revolucija, ki si je sicer izmislila nebroj narodnih in revolucijskih svetnikov, odnosa pa praznikov. Zmago nad Bastillo so začeli Francozi praznovati šele pozne-

je, in sicer 1. 1880. pod prezidentom Jules Greyem. Družabno pomeni ta narodni praznik za Parizane oficijelni konec mestne sezone in začetek počitnic. Zato tudi tako raja in se veseli, dočim se na zavzetje Bastille bržčas le malokdo spomni.

Originalna opozicija

V državi, kjer vlada diktatura ene stranke, kakor v sovjetski Rusiji, se opozicija ne more pojaviti v taki obliki, kakor se pojavlja običajno v parlamentarnih državah. V sovjetski Rusiji je javna kritika strogo prepovedana. Vsi poizkusi, da se organizira opozicija v sami komunistični stranki, so se izjalovili. Toda življenje modernih držav brez opozicije ni mogoče. Zato se pojavlja opozicija tudi v Rusiji, seveda v drugačni obliki kot pri nas.

Kritika v Rusiji se pojavlja v humorističnih listih. Zanimivo je, da se sodobni ruski humoristični listi v nasprotju s predvojnimi zelo malo zanimajo za inozemstvo. Karikature na račun mednarodnih dogodkov so v primeri s karikaturami domačih razmer zelo redke. V ospredju stoji satirični list «Begemot», ki je prinesel nedavno karikaturu «Pri zdravniku», pod katero je napisano: «Spite več!» svetuje zdravnik. «Saj sem vendar vsaki dan na dveh ali treh političnih shodih!» — odgovarja pacijent.

Zelo pogoste so v Rusiji tatvine kovinskih delov na spomenikih. Nedavno je bila ukradena železna ograja okrog spomenika Petra Velikega v Leningradu in humoristični list je zabeležil ta dogodek s pogovorom med dvema kiboma — Venero in Apolono. Apolonov kip pozdravi zjutraj Venero:

«Dobro jutro, boginja! Krasna ste kakor vedno. Zelo me veseli, boginja, da vas ponoči nisc ukradli.»

Dvig potopljenega podmornice

Lani v avgustu se je potopila v bližini Newyorka ameriška podmornica S-51 z vso posadko. Nesreča se je pripetila zato, ker je podmornica v viharni noči zavozila v tovarni parnik «City of Rome» in se močno poškodovala. Takratna rešilna akcija je bila brezuspešna. Šele te dni so dvignili potopljeno podmornico iz morja in potegnili iz nje trupla ponesrečenih mornarjev, ki so bili 10 mesecev pokopani na dnu morja. Ko so odstranili od podmornice jeklene plošče, so našli 24 trupel nesrečne posadke. Vsa trupla so pokrili z ameriškimi zastavami in jih prepeljali v neko newyorško bolnico, od koder so jih z velikimi častmi prepeljali na domove, da jih pokopajo svoji.

Prvih sedem mrtvih mornarjev so našli v sprednjem delu podmornice, kjer so spali, ko je ladja «City of Rome» potopila podmornico. Ostali mornarji so ležali tam, kjer so imeli usodne noči službo. Mnoga trupla je voda tako razjedla, da mrtvecev ni bilo mogoče spoznati. Njihovo identiteto so morali ugotoviti s pomočjo odtisov prstov in oblike zob. Uradno komisijo, ki je pregledala ponesrečene mornarje, je vodil mornar Klime, edini član posadke, ki se je slučajno rešil. Potopljeno podmornico so potegnili iz morskih globin prvič že v juniju, toda vrv, na kateri je bila privezana, se je razmočila in pretrgala tako, da je podmornica ponovno izginila na dno.

Drama v tunelu

Iz Košic na Slovaškem poročajo o drznem napadu v drvečem vlakcu. V kupeju vlaka št. 644, ki je vozil v torek proti Košicam, je sedel trgovec Vojteh Smid in se pogovarjal z delavcem Seemannom, ki pozna vse njegove rodbinske razmere. Smid je pripovedoval sosedu, da se namerava ločiti, ker mu je žena nezvesta. Seemann mu je odsvetoval, češ da je sam kriv, ker živi zelo razuzdano in občuje z raznimi malopridnimi ženskami. Ti očitki so zadeli Smida v živo in med prijateljsko se je vnel hud prepir.

V kupeju sedeči potniki niso slutili, da se pripravlja krvava drama. Ko je

privozil vlak v tunel blizu Košic, se je naenkrat začel v temi obupen krik: «Pomagajte, ubiti me hoče!» V kupeju je nastala splošna zmešnjava. Potniki so poskakali s svojih sedežev, prižigali so vžigalce, toda nihče ni vedel, kaj se je zgodilo. Šele ko je vlak zapustil tunel, so prestrašeni potniki zagledali Seemanna z velikim nožem v levem stegnu. Potniki so takoj spoznali nož, s katerim je Smid malo poprej rezal slanino. Eni so planili na napadalca, drugi pa k ranjenemu delavcu, da ga obvežejo. V Košicah so Smida izročili policiji. Težko ranjeni Seemann je bil prepeljan v bolnico.

Dunajske senzacije

Dunaj, 21. julija.

Malo neverjetno se sliši, a je res: glavno dun. senzacijo tvori katastrofa francoskega franka. Dunajčani se še prav dobro spominjajo na paniko v dobi smrtnega plesa stare avstrijske krone in kasneje nemške marke. V živem spominu jim je še mednarodno izropanje Dunaja in cele Avstrije, ko so dan za dnem prihajali iz vseh strani sveta tučji z zdravimi valutami in za smešno nizke cene kupili vse, kar je bilo na Dunaju in v Avstriji kaj vrednega in lepega. Domačini tega niso mogli preprečiti, ker so njihova sredstva zadostovala komaj za borno preživljanje.

Danes se ponavljajo podobni prizori v Parizu, kamor so tudi navallili veliki in mali spekulantje iz vseh pokrajin pod božjim solncem. Dunajčan je v svojem bistvu sicer doberdušen, kljub temu pa privošči Parizanu, da poskusi tudi on to, ker je pretrpel povprečni Dunajčan. Spominja se pri tem, da je bilo med takratnimi eksploatorji avstrijske katastrofe tudi izredno veliko število Francozov, ki so prihajali na Dunaj s svojim takrat še mnogo vrednim frankom. Danes romajo Dunajčani v Pariz. Ne vodi jih pa pri tem toliko želja za revanžo, kakor želja, da se lahko postavijo s tem, da so bili tudi v Parizu. V normalnih razmerah je namreč obisk Pariza za navadnega Dunajčana nedosežen ideal.

Moderna epidemija samomorov je iz Berlina in iz Budimpešte prispela tudi na Dunaj in ga že zelo okužila. Ne mine dan, da ne bi se izvršilo po par samomorov in samomorilnih poskusov. Povprečno jih odpade na vsak dan 8, rekorde pa dosegajo nedelje, ki nikdar ne minejo brez najmanj tuceta samomorov. Ogromna večina odpade na žrtve gospodarske in socijalne krize, le razmeroma mal del jih je povzročeni po rodbinskih in ljubavnih tragedijah. Ena takih tragedij se je odigrala danes v židovskem okraju Leopoldstadt, kjer je neki sodarski pomočnik iz žalosti nad lahkomišelnim življenjem svoje žene ustrelil svojega petletnega sinčka in nato še sebe. Oba sta mrtva.

Skoraj istočasno je v nekem hotelu v sredi mesta ustrelil 34letni nemški industrialec Kottthaus svojo šele 20 let staro ljubico in nato pogoltnil še sebi kroglo v glavo. Kaj je vzrok dvojnega samomora ali pa umora in samomora, niso mogli pojasniti.

Iz Budimpešte poročajo, da je Donava tamkaj vrgla na obalo veliko kosaro, v kateri so se nahajali deli telesa od svojega moža umorjene žene Wimpasinger. Budimpeštanska policija je obvestila o grozni najdbi dunajsko.

V politični javnosti vzbuja največjo senzacijo sprememba, ki se je izvršila pri znanem založništvu «Kronos». Dosedanji ravnatelj in glavni akcionar založništva, madžarski žid Bekessy je prispel kmalu po prevratu na Dunaj, osnoval imenovano založništvo, ki je izdajalo popularne dunajske liste «Die Stunde», «Die Bühne» in «Die Börse». Deloma s svojo izredno žurnalistično spretnostjo, deloma z nečuvno brezvestno eksploatacijo vsega javnega in privatnega življenja je znal Bekessy svoje liste izredno razširiti in je postal opasen konkurent starejšim novinskim podjetjem. Med njimi se je bil zato neizprosno boj, v katerem pa se je Bekessy do sedaj še vedno oddržal. V zadnjem času pa so nabrali proti njemu toliko občutnega materiala zlasti glede izsiljevanja raznih pri-

vatnikov in gospodarskih institucij, da se je moral Bekessy umakniti. Prodajal je vse akcije «Kronosa» in odstopal z Dunaja. Ta vest ni navdala z zadovoljenjem samo njegovih konkurentov, ampak tudi drugo treznejšo avstrijsko javnost, ki ji je že presedala Bekessyjeva revolver-ska žurnalistika.

Gospodarstvo

Vinski trg

Izgledi letošnje trgatve niso posebno povoljni. Deževno vreme in peronospora sta napravila v vinogradih mnogo škode. Trgovina z vinom počiva. Producenti zelo rezervirani, kaj bo v bodoče s cenami, ali bodo padale ali skakale, se še ne ve. Vse je odvisno od vremena, ki posebno zdaj zelo vpliva na grozdje. Ker je naše vino precej drago, se z izvozom za enkrat sploh ne more računati. Madžarska in italijanska vina so mnogo cenejša, tako da našo vino ne more konkurirati niti v Avstriji, kaj šele v drugih državah.

V Primorju je domače belo vino v lokalnem prometu razprodano. Ostalo je še nekaj črnega vina, ki se prodaja po 9 Din. Promet s dalmatinskimi vinom je nekoliko živahniji, osobito ker se je konzum vsled dotoka letoviščarjev povečal. Bela vina notirajo 7—8, črna pa 4—5 Din. V ostalih goricah je promet z domačimi vini radi neznanega povpraševanja slab. V kalniških goricah je na razpolago okrog 6000 hektov novega vina, starega pa okrog 1500 hl. Kor so izgledi letošnje trgatve slabi, je promet zadnje čase nekoliko oživel. Novo vino notira 3—5, staro pa 7—9 Din liter.

V požeških goricah je starega vina zalogi še okrog 100 hl, novega pa 2500 hl. Cene variirajo med 6—10 Din liter po vrsti in kakovosti. V daruvarskih goricah znaša zaloga novega vina 2—300 hl, starega pa 1500 hl. Veletrgovine kupujejo cenena vodinska vina. V brodsko-gradskih goricah vlada v trgovini z vinom tudi zastoj. Iz okolice Broda je šlo okrog 150 hektov novega vina v Zagreb, in sicer po 6—7 Din liter. Od lanske trgatve je bilo prodano doslej okrog 30 odstotkov. V novo-gradsko področje so uvozili nekaj vagonov vina iz Vojvodine in Mostarja. Tu notira staro vino 10—12, belo novo 8—10 Din liter. V ostalih goricah prodajajo isca vina po 5—7 dinarjev. V Srbiji je trgovina z vinom zelo slaba. V Beogradu variirajo cene od 6—12 dinarjev. V Kraljini so cene vina precej čvrste in zato vlada v prometu zastoj.

—g Proti borznim spekulacijam. Te dni se vrši sestanek zastopnikov finančnega ministrstva in Narodne banke. Na sestanku je bilo sklenjeno, da je treba čim prej enotno nastopiti proti borznim spekulacijam, osobito proti onim, ki skušajo potisniti dinar navzdol.

—g Trgovci in telefonske takse. Večje število sarajevskih trgovcev je naprosilo trgovsko združenje in zbornico, naj posreduje pri poštnem ravnateljstvu, da bi trgovci plačevali telefonske takse za četrtletje vnaprej. — Doslej so morali plačevati polno letno.

—g Kriza v državnih premogovnikih. Za železniški pogon v naši državi je treba približno 130.000 ton premoga dnevno. Od tega dobavljajo državni rudniki okrog 40 tisoč ton, ostalo pa privatni. Tako se dogaja, da državni rudniki nimajo kam oddajati svojega premoga in zato morajo obrat omejiti. Od desetih bosanskih premogovnikov preživlja najtežje krizo Zenica. Ta premogovnik dobavi do 10. v mesecu vsa naročila, potem pa mora obrat omejiti ali ustaviti. Te dni je bilo ustavljeno delo v mostarskem premogovniku. Skoraj vsi delavci bodo odpušteni. Baje prevzame ta premogovnik neki italijanski konzorcij.

—g Naš izvoz goveje živine in prašičev je letos od tedna do tedna manjši, ker so cene previsoke. Zadnje tedne sta nas Rumunija in Madžarska skoraj popolnoma izpodrinili z dunajskega tržišča. Poljska nam dela občutno konkurenco z izvozom prašičev. Na zadnjih dunajskih živalskih sejmih je imela Madžarska 6—7, Rumunija pa 8—10krat večji dagon in kupčije kot Jugoslavija. Radi padca lire in velikih proizvodnih stroškov je naša živina za Italijo predraga, tako da o večjem izvozu ne more biti govora.

Globoko potrtem srcem javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je po daljši, mučni bolezni v 67. letu starosti umrl danes 22. julija 1926 ob tričetrt na dve moj ljubljani, dobi soprog oziroma oče, gospod

FRAN ŽAN
mesar

previden večkrat s tolažili sv. vere.

Pogreb preblagega rajnika bo v soboto, dne 24. t. m. ob petih popoldne iz hiše žalosti, Ambrožev trg 3. na pokopališče k Sv. Križu.

Sv. maša zadušnica se bo darovala v petek, 30. julija ob sedmih zjutraj v župni cerkvi sv. Petra.

Ljubljana, dne 22. julija 1926.

Žalnožna soproga in sinovi.

Mestni pogrebni zavod v Ljubljani,

2146

Sobo oddam takoj
gospodu. — Naslov po vso upravo «Slov. Narod».
2139

Steklenico od kisika
(Sauerstoff) kupim. — Matija Terlep, kovač in kolar, Šiška, Jernejeva cesta 8.
2145

Na stanovanje
(poceni) se sprejme gospod. — Naslov pove uprava «Sl. Nar.».
2156

Napredaj:
gugalni stol (nov), pisalna miza, 7 predalov, 3 stebri za cvetlice iz mahagonijevega lesa, obleka in novo perilo. — Naslov pove uprava «Sl. Naroda».
2147

Perica
proti stalni mesečni plači se išče za parno pralnico. — Informacije se dobe do 24. t. m. na Mišičičevi cesti 20, soba št. 233, od 12. do 13. ure, kjer je tudi vložiti pisne prošnje za zahtevkom plače.
2134

Premog - drva
ILIRIJA, Kralja Petra trg 8. — Telefon 220.
T-5

Pravi pergament papir

za ukuhavanje voča dobivate najjeftinije kod tt.

LAVOSLAV STEINER, ZAGREB
JELAČIČEV TRG 25

Podvorba solidna, br.a i jeftine cene. Tražite ponude.

Francoska linija, CIE. GLE. TRANSATLANTIQUE
HAVRE - NEWYORK

samo 6 dni čez morje. Dobra hrana in pi ača brezplačno.

Cie Chateaux Réunis, SUD ATLANTIQUE,

Transport - Maritimes, za pomorske vožnje v Južno Ameriko, Avstralijo, Argentino in Kanado.

Tozadevna pojasnila in vozne listke daje zastopnik

IVAN KRAKER, Ljubljana

Kolodvorska ulica štev. 35.

57 T